



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Sectio Secunda. De Effectu & Ministro Confirmationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

Sacramentum appellant manuum impositionem, interdum frontis chrismationem, rursum Confirmationem, Unctionem &c. nomina quidem distincta, sed ejusdem formalis significati, scilicet sensibilis signi efficacis specialis gratia: ad fortiter pugnandum pro fide Catholica.

155. Ex his satis perspicuo Christum sic potuisse facere; porro ita fecisse, dico verum, nec ex ratione, nec ex auctoritate efficaciter ac evidenter convincitur. Unde solum potentiam asserit Doctor Subtilis 4. dist. 7. num. 3. ibi: *Ad primum istorum dicendum quod Christus non alligavit potentiam suam Sacramentis, & ideo ipse sive in terris, sive post ascensionem in celo existens potuit confirmare Apostolos sine tali materia, & tali*

forma. Cum Apostolis etiam in primitiva Ecclesia potuit dispensare.

Potuit, inquam; ergo dispensavit? Ab hoc Scotus praescindit, quia ad solutionem objectionis satis erat ostendisse potentiam.

Arguis, in Reportatis Lugduni impressis dicit: *Ipse dispensavit cum Apostolis ut non uterentur ipsi signis necessariis, ut Chrismate sanctificato, & ipsi verbis propter signa alia, quae tunc apparebant in collatione huius Sacramenti per impositionem manuum.*

Respondeo, in Reportatis Coloniae impressis nihil simile reperitur; adeoque auctoritas manet dubia. Factum itaque sit, an non, elige, & non errabis in fide, aut bonis moribus.

SECTIO SECUNDA.

De Effectu & Ministro Confirmationis.

1. Gratia sanctificans est effectus communis Sacramentorum,

Non disputo hic de effectu gratiae sanctificantis, qui communis est omnibus Sacramentis novae Legis; jam enim Sectione praecedenti conclusione

1. ostendimus Confirmationem esse unum ex septem Ecclesiae Catholicae Sacramentis, adeoque efficere ex opere operato gratiam justificantem, aut ejus augmentum.

Uti character aliquorum,

Præterea quoque characterem, quem fidei est imprimere, ut constat ex dictis disput. 1. sect. 4. conclus. 5. An autem character confirmatorius specie distinguitur à baptismali, an verò ipsum praesistentem intendat, sicut gratia sanctificans, quae hic infunditur, intensivè auget gratiam infusam in Baptismo; aut certe extendat, si conjecturae locus sit, sine longiori examine, quia res non meretur.

Distinguitur specie character confirmatorius à baptismali.

Dico, esse diversae speciei; tum quia Sacramentum specie diversum; tum quia significat diversum statum, in quo homo ponitur; tum denique quia character Baptismi est capacitas quaedam moralis ad reliqua Sacramenta legitime suscipienda; Confirmationis autem, quaedam potentia ad fidem fortiter propugnandam. Aliud est de gratia habituali, cum idem semper sit principalis ejus finis, ex quacumque causa proveniat, & idem effectus formalis, scilicet constituere filios Dei.

Non sic gratia sanctificans.

His ergo praetermissis pro speciali effectu Confirmationis, quem habet distinctum à cæteris omnibus Sacramentis, sit

CONCLUSIO I.

Confirmatio confert specialia auxilia gratiae ad feliciter consummandum certamen fidei.

Colligitur ex Concilio Florentino in decreto Unionis ibi: *Effectus autem huius Sacramenti (Confirmationis) est, quia in eo datur Spiritus sanctus ad robur, sicut datus est Apostolis in die Pentecostes, ut Christianus audacter Christi constiteatur nomen.*

Consimiliter Scotus 4. dist. 7. q. 1. n. 1. ibi: *Significans efficaciter ex institutione divina unctionem animae per gratiam roborantem, ad confutandum cum constantia fidem Christi.*

In quo secutus est unanimum consensus Patrum, quorum testimonia vide apud Pontium parte 3. c. 3. num. 5. quae quidem non faciunt expressam mentionem confessionis fidei Christi; ea tamen sic intellexit Concilium Florentinum supra, adferens pro exemplo, & simul probatione, Confirmationem extraordinariam Apostolorum in die Pentecostes, promissam his verbis Act. 1. v. 8. *Accipietis virtutem supervenientis Spiritus sancti in vos, & eritis mihi testes in Ierusalem, & in omni Iudaea, & Samaria, & usque ad ultimum terrae: utique, si opus fuerit, pro meo nomine atque mea doctrina etiam sanguinem vestrum*

vestrum effundendo. Quod ip'o facto Apostoli comprobantur.

3. Quemadmodum ergo principalis effectus visibilis descensus Spiritus sancti in Apostolos, non fuit donum linguarum, aut prophetiae, sed principales effectus fuerunt augmentum internae gratiae, & specialis fortitudo ad Christi nomen propagandum, & constanter profutendum coram Regibus & Praesidibus; pari quoque ratione principalis effectus Sacramenti Confirmationis non fuit donum linguarum, aut prophetiae, in primitiva Ecclesia fidelibus extraordinarie collatum (constat enim de facto amplius non dari, potiusque fuisse ad utilitatem aliorum, quam ipsorum Confirmatorum, ut non sit verisimile, propter hunc solum effectum Apostolos tantam sollicitudine fideles confirmasse) sed praecipui effectus fuerunt augmentum internae gratiae sanctificantis, & speciale robur, id est, gratiae actuales seu auxilia gratiae, non ita ad superandas quotidianas diaboli tentationes sive interiores, sive exteriores, quam bene ad protestandam fidem, eamque defendendam contra persecutores Ecclesiae, & ejus impugnatores.

Sane cum tota vita hominis sit militia super terram, & diabolus quasi semper circumbeat tamquam leo rugiens quaerens quem devoret, necessarium plane fuit, ut per quotidiana bona opera, possent fideles impetrare auxilia gratiae continuo necessaria ad resistendum diabolicis suggestionibus. Quis enim firmiter credat Sacramentum Confirmationis, quod unicum est in singulis, conferre gratias actuales ad superandas tam multiplices tentationes, quibus vita hominis communiter exposita est?

4. Sicut igitur (Verba sunt Doctoris Angelici 3. parte q. 72. a. 5. in responsione ad 2.) baptizatus accipit potestatem spiritualem ad protestandam fidem per susceptionem aliorum Sacramentorum: ita confirmatus accipit potestatem publicae fidei Christi verbis profutendi quasi ex officio.

Ex quo patet quam oppositè SS. Patres ubique nominent Confirmationem perfectionem Baptismi, sive consummationem. Clemens Romanus lib. 3. Constit. Apostolicarum c. 17. Vnguentum, inquit, est confirmatio professionis. Et Epist. 4. ait: Quum autem regeneratus fuerit (homo) per aquam, & postmodum sepius Spiritus gratia ab Episcopo confirmatus, quia aliter perfectus esse Christianus nequaquam poterit, nec sedem habere inter perfectos.

Quippe parum est, ne dicam nihil, interius credere, & fidem in Baptismate profi-

teri coram Ecclesia, nisi & illam coram Tyranno ubi opus fuerit audacter contestamur. Ille autem perfectus sit Christianus, qui corde credit ad justitiam, & ore confitetur coram Deo, Angelis, & hominibus bonis & malis, etiam cum effusione sanguinis, ad aeternam salutem.

4. Rogas: an ergo effectus Sacramenti Confirmationis sit perfectior effectu Baptismi? Partem affirmativam videtur docere D. Thomas supra art. 11. sub his verbis: Ad 3. dicendum quod sicut Rabanus dicit in lib. de institutione Clericorum: Signatur baptizatus Chrismate in summitate capitis per Sacerdotem, per Pontificem verò in fronte: ut in priori unctio- ne significetur super ipsum Spiritus sancti descensio ad habitationem Deo consecrandam: in secunda quoque ut ei ydem Spiritus sancti septiformis gratia cum omni plenitudine sanctitatis & scientiae & virtutis venire in hominem declaretur. Non ergo propter digniorem partem (id est frontem) sed propter potiorem effectum, hac unctio Episcopis reservatur.

Hunc potiorem effectum significant sancti Patres, quando, sicut statim dixi, appellant Confirmationem perfectionem & consummationem Baptismi: Ipsa enim, inquit Fabianus Epist. 2. lavatio pedum nostrum Baptismum significat, quando sancti Chrismatis unctio perficitur atque confirmatur.

Et D. Ambr. lib. 3. de Sacramentis c. 2. Post fontem superest ut perfectio fiat quando ad invocationem Sacerdotis (id est, Episcopi) Spiritus sanctus infunditur, Spiritus sapientiae & intellectus, Spiritus consilii atque virtutis, Spiritus cognitionis atque pietatis, Spiritus sancti timoris.

Accedant testimonia Urbani & Melchiadis Pontificum. Primus Epistola 1. c. 7. (& refertur de Consecratione dist. 5. c. 1.) sic scribit: Omnes fideles per manus impositionem Episcoporum Spiritum sanctum post Baptismum accipere debent, ut pleni Christiani inveniantur: quia cum Spiritus sanctus infunditur, cor fidele ad prudentiam & constantiam dilatatur.

Posterior verò Epistola ad omnes Hispaniae Episcopos, rogatus, utrum majus esset Sacramentum manus impositio Episcoporum, aut Baptismus: Respondet: Scitote utrumque magnum esse Sacramentum. Et sicut unum (id est, Sacramentum Confirmationis) à maioribus sit, id est, à summis Pontificibus, quod à minoribus perfici non potest, ita & maiori veneratione venerandum & renerandum est.

Et infra agens de effectu hujus Sacramenti, sic ait (refertur de Consecr. Dist. 5. c. 2.) Ergo Spiritus sanctus, qui super aquas

M m 3 Baptismi

3. Quemadmodum Apostoli specialiter fuerunt roborati ad Christi nomen profutendum,

4. Quia perfectior effectus illius, quam hujus secundum D. Thomam

Ut significare videntur SS. Patres.

Fabianus Epist. 2.

Ambrosius,

Urbanus, Et Melchias des.

D. Thom.

Sic confirmatus accipit potestatem publicae fidei Christi profutendi;

Ob quam causam confirmatio nominatur baptisimi perfectio; Clem. Rom.

Baptismi salutifero descendit illapsu in fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam, in Confirmatione augmentum prestat ad gratiam. Et quia in hoc mundo (nota quæ sequuntur) tota astate virtutis inter invisibiles hostes & pericula gradiendum est, in Baptismo regeneramur ad vitam, post Baptismum confirmamur ad pugnam: in Baptismo abluimur, post Baptismum roboramur.

At si continuo transituris sufficiant regenerationis beneficia, victuris tamen necessaria sunt Confirmationis auxilia. Regeneratio per se salvat, mox in pace beati sæculi recipiendos. Confirmatio autem armat & instruit ad agones mundi huius & prælia referendos. Qui autem post Baptismum, cum acquisita innocentia, immaculatus pervenit ad mortem, confirmatur morte, quia non potest peccare post mortem. Hucusque Melchisedes.

5.

Dixi autem, Nota quæ sequuntur; quia in illis verbis videtur Pontifex docere, Sacramentum Confirmationis conferre auxilia gratiæ ad resistendum & superandum omnes tentationes huius vitæ, tam visibiles, quàm invisibiles, cujus tamen contrarium innuavimus paulò superius ex Pontio parte 3. c. 3. n. 6.

Qui videtur docere Confirmationem conferre auxilia ad superandas omnes tentationes;

Et verò quemadmodum Baptismus, quamvis unicus in singulis, confert tamen gratias actuales ad observandam non solum legem fidei, sed universam legem Christi, cujus hominem constituit debitorem pro toto tempore vitæ suæ; quidni etiam paritate Confirmatione tribuat auxilia gratiæ non solum ad fortiter defendendam fidem, sed etiam ad constanter toto tempore vitæ præsentis profitendam ac observandam universam legem Christi? Non video quomodo efficaciter possit improbari.

Specialiter ad evincendas tentationes fidei.

Nihilominus sicuti Baptismus specialius dicitur professio fidei, quàm cæterorum mandatorum, & ideo fortassis confert plura & specialiora auxilia ad ejus observantiam, sic quoque non incongruè quispiam dixerit, Confirmationem tribuere quidem gratias actuales ad superandas quascumque tentationes; specialiora tamen & plura ad evincendas tentationes fidei, præsertim coram Tyranno, ubi vel moriendum est, vel fides exterius abneganda.

6. Secus.

Redeo ad propositam questionem, & pro resolutione adverto ex Scoto 4. dist. 7. q. 3. Quando aliquid includit, vel præsupponit aliud, illa possunt comparari, vel secundum illud, quod præcisè pertinet ad utrumque, vel secundum illud, quod secundum ponit præsupposito primo. Et quidem secunda comparatio non est per se, quia sic universaliter secundum excedit primum, sicut duo bona excedunt alterum eorum. Sed prima est per se: quia est secundum præcisas

rationes comparatorum. Hoc supposito,

Respondeo cum Scoto; secundum primam comparationem, Baptismus est simpliciter nobilitus Sacramentum, loquendo de nobilitate Sacramenti penes finem principale Sacramenti, qui est collatio gratiæ: nam ad maiorem gratiam & plures effectus simpliciter nobilitas confertur Baptismus, quam Confirmatio: Puta ad susceptionem aliorum Sacramentorum, & deletionem omnis culpæ & peccati; estque prima acceptatio hominis in gratiam & amicitiam Dei quam decet esse copiosioris gratiæ, quàm sint dona subsequenti.

Baptismus secundum Scoto est simpliciter nobilitus Sacramentum

Baptismus nobilitus Sacramenti

Quod non obscure indicavit Paulus ad Heb. 10. v. 26. dicens: Voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam notitiam veritatis, id est, post acceptam gratiam Baptismi, iam non relinquitur pro peccatis hostia, scilicet tam conciliativa gratiæ & amicitie Dei.

Appositi D. Bonav. 4. dist. 7. a. 2. q. 3. ubi tenet nostram sententiam: Vivificare, inquit, mortuum maior gratia est & potentia, quàm iam vivificatum sanare, vel fortificare præcisè loquendo. Enimverò plus substantiæ acquiri generatione, cui assimilatur Baptismus, quàm unice accretione, cui comparatur Confirmatio, quis audeat negare?

Loquendo tamen (inquit Doctor Subtilis supra) secundum aliam (id est, secundam) comparationem, Confirmatio multum addit Baptismo. Multum, inquam, per omnem modum: quoniam novissime à Summo Sacerdote (ut ex Rabano de instit. Cleric. lib. 1. c. 30. refertur de Consec. dist. 5. c. 5. per impositionem manis Paracletus traditur baptizato, ut roboretur per Spiritum sanctum ad prædicandum alijs idem donum, quod ipse in Baptismate consecutus est per gratiam vitæ donatus eternæ. Signatur enim baptizatus cum Chrismate per Sacerdotem in capitis summitate; per Pontificem verò in fronte, ut in priore unitione significetur Spiritus sancti super ipsum descensio ad habitationem Deo consecrandam; in secunda quoque ut eiusdem Spiritus sancti sepefermat gratia cum omni plenitudine sanctitatis & scientiæ & virtutis venire in hominem declaratur.

Allego meo finem Confirmationis in unione ad vitam per peccatum in bono cap. 1. q. 1.

Explico; supposita gratiâ Spiritus sancti, quam Baptismus contulit, si ad eam accedat gratia Confirmationis, jam exiit quædam plenitudo gratiæ; quamvis hic posterior gradus in se sit imperfectior quàm ille: sicut si ad duos gradus caloris accedat tertius, erit perfectior calor totalis, qui ex illis tribus gradibus coalescit, quamvis sit imperfectior priore calore ut duo, ut nunc ex veriori Philosophia suppono. Unde

Quædam plenitudo gratiæ

Unde, quod bene notandum est, sancti Patres non vocant Confirmationem, Sacramentum perfectius Baptismo, sed vocant, perfectionem Baptismi: perfectionem inquam, accedentem perfectioni Baptismi; quo utique accessu censetur homo fieri plenus & perfectus Christianus; quamquam non sic, quin gratia & perfectio debeat semper usque in finem perfici & magis augeri tum per bona opera, tum per alia Sacramenta, signanter Eucharistiam.

Unde vocatur perfectio Baptismi,

8. Et per illam dicitur dari Spiritus sanctus;

Et majori dicitur veneratione tenenda

Propter digniorem ministerium,

Scotus.

Non ideo Confirmatio nobilior simpliciter Baptismus

9. Quia dignitas simpliciter exercetur in Sacramento

Sicuti dignitas signatur per signatum,

quæritur, qui sint illi speciales ministri Sacramenti Confirmationis; Respondeo:

CONCLUSIO II.

Ordinarius minister Confirmationis est omnis, & solus Episcopus legitime consecratus

Voco ministrum ordinarium, cui de jure divino, hoc est, institutione Christi primò & per se convenit valide ministrare, ita ut non egeat alterius consensu aut commissione. Hunc esse Episcopum nemo Catholicorum dubitat, utpote expressè definitum ab Eugenio IV. in Concilio Florentino his verbis: *Ordinarius minister (Sacramenti Confirmationis) est Episcopus;* Cùmque non sit major ratio de uno, quàm de alio, omnis, ut habet Conclusio.

IO. Quis dicitur Ordinarius.

Confirmatio ordinarius minister

Est omnis Episcopus.

Quòd etiam solus, ibidem docet Concilium, exemplo subjungens: *Et cum ceteras unctiones simplex Sacerdos valeat exhibere, hanc non nisi Episcopus debet conferre.*

II. Iste solus secundum Florentiam,

Quæris ubi scriptum sit? *Quia*, inquit Pontifex, *de solis Apostolis legitur (quorum vicem tenent Episcopi) quòd per manus impositionem Spiritum sanctum dabant. Loco autem illius manus impositionis datur in Ecclesia Confirmatio.*

Eidem veritati subscribit Concilium Tridentinum sess. 7. de hoc Sacramento can. 3. *Si quis dixerit sancta Confirmationis ordinarius minister non esse solum Episcopum, sed quemvis simplicem Sacerdotem; anathema sit.*

Fe Trid. can.

Idemque ante Concil. Florentinum restatum reliquit Innoc. III. iisdem fere verbis c. unico extra de Sacra unctione §. *Per frontis chrismationem ibi: Unde cum ceteras unctiones simplex Sacerdos vel Presbyter valeat exhibere, hanc (Confirmatoriam) non nisi summus Sacerdos, id est, Episcopus debet conferre: quia de solis Apostolis legitur (quorum vicarij sunt Episcopi) quòd per manus impositionem Spiritum sanctum dabant: quemadmodum Actuum Apostolorum legitio manifestat. Cùm audissent, inquit, Apostoli, qui erant Hierosolymis, quia receperat Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum & Ioannem: qui cum venissent oraverunt pro ipsis ut acciperent Spiritum sanctum, nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Iesu: tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum sanctum. Plura testimonia in progressu.*

Et Innocentij III. cap. unico extra de Sacra unctione.

Act. 8. v. 14.

Ratio

12.
Ratio à
priori est
voluntas
Christi.

Ratio à priori est voluntas Christi. Congruentia, quia per hoc Sacramentum adscribuntur fideles militiæ Christi. Porro Episcopi duces sunt, ad quos spectat militum conscriptio. Deinde, ut vidimus Conclusionem præcedenti, hoc Sacramentum confert gratiæ perfectionem & plenitudinem Spiritus sancti, & ideo conveniens fuit, ut à perfectioribus in Ecclesiastica Hierarchy administraretur.

13.
Non solum
ad licitè
confirmandum.

Sed dicit aliquis, esto solus Episcopus fit minister licitus; unde convincitur simplicem Sacerdotem non posse sine licentia validè confirmare? Sic quippe solus Sacerdos est minister ordinarius Baptismi, tamen Diaconus, etiam contradicente Sacerdote, validè baptizat.

Possim.
Ferrar.

Tapperus.

Salmeron.

Unde hanc sententiam (ut refert Pontius parte 4. c. 2. n. 2.) docuit Ferrar. 4. contra gentes c. 60. quem sequitur Tapperus art. 12. contra Lutherum; Salmeron To. 12. (qui est in Acta Apostolorum) Tract. 26. verè. *Alia sententia, & quidem probabilis.* Refertur etiam Cajetanus pro hac sententia, quia in hoc articulo, & Act. 8. dicit, Episcopum esse necessarium ministrum necessitate præcepti, non Sacramenti. Hæc Ille.

Verùm si proprijs oculis Auctores, quos citat, legisset, scrivisset utique, neminem ex illis, præter Salmeronem, hanc sententiam in terminis docere, immò Cajetanum & Tapperum potius oppositam.

Credo quòd etiam alienis oculis inspexerit Scorum, quem putat propendere in illam sententiam 4. dist. 7. q. 1. numerum aut paragraphum non assignat, nec ego invenio. Solum ait n. 2. *Minister est Episcopus, vel alius, cui committi poterit.* Et n. 4. occasione facti D. Gregorij (de quo infra) concedentis Presbyteris facultatem confirmandi, quatuor ponit modos dicendi sive explicandi illam facultatem, nihil tamen resolvens.

14.
Sed etiam
ad validè.

Quidquid autem sit de mente Scorij, nostra & communis sententia est omnino certa ex antiqua & perpetua Ecclesiæ traditione, quæ absolute in solis Episcopis agnoscit potestatem validè confirmandi, potestatem, inquam, ordinariam seu ab alio independentem.

Licet enim hæc particula, *Non potest*, non semper sit expressè irritans, ut alibi ostendimus; attamen æquivaleret, & censetur habere vim particulæ expressè irritantis sive invalidantis actum, cui apponitur, quando hic pendet ex potestate concessa à Principe, vel Republica, vel ab auctoritate juris; tales actus sunt sententia, electio, alienatio bonorum communium, vel Ecclesiasti-

corum, & quælibet administratio publica, vel quæ publicâ auctoritate fit, ut est officium tutoris, seu curatoris, & similia Ita Suarez lib. 5. de Legibus c. 31. n. 14.

Rationem dat; tum quia videtur lex loqui de potestate, quam ipsa vel Princeps concedit; tum etiam quia idem, qui dat potestatem, censetur tunc ponere formam, utique substantialem; argumento legis ult. Cod. de vendendis rebus civit. lib. 1. lib. *Non aliter nisi imperiali auctoritate vendantur* &c. Ubi Barth. notat illam esse formam substantialem.

Quis adhuc ambigat dignitatem Episcopalem esse formam substantialem actus Sacramentalis Confirmationis? Planum siquidem est quòd valor Confirmationis pendeat ex potestate concessa à Principe, id est, Christo institutore Sacramentorum: certum Confirmationem esse administratorem publicam, seu quæ publicâ auctoritate fit: indubitatum ex Florent. Trident. & Innoc. III. mox allegatis, ac alijs testimonijs Patrum ac Pontificum quòd simplex Presbyter nec possit, nec debeat hoc Sacramentum administrare, nisi ex commissione Episcopi, vel Pontificis. Ergo hæc forma est substantialis, adeoque Confirmatio aliter facta invalida.

Nonne Pontifices atque Concilia sunt os, per quod loquitur Spiritus sanctus revelans voluntatem Christi circa materiam, formam, ac ministrum essentialem Sacramentorum? Ex quo autem vel unico verbo colligere possumus Florentinum magis loqui de materia & forma substantiali, quàm de ministro substantiali? An forte quia ad ministrum addit ly *Ordinarius*?

Sed eandem particulam adiecit ministro Sacramenti Ordinis dicens: *Ordinarius minister huius Sacramenti est Episcopus.* Quis inde interpretatur simplicem Sacerdotem validè conferre Ordines sine commissione Pontificis?

Additur ergo ly *Ordinarius*, ad significandum ex dispensatione rationabili aliquando simplicem Sacerdotem hoc administrasse Sacramentum, & imposterum licet, ac validè posse conferre. Hæc sunt verba Florentini: *Legitur tamen aliquando per apostolica Sedis dispensationem ex rationabili & urgente admodum causa simplicem Sacerdotem Chrismate per Episcopum confecto hoc administrasse Confirmationis Sacramentum.*

Sic etiam legitimus Abbatibus concessam aliquando potestatem conferendi suis subditis tonsuram, ac minores Ordines, quin & Subdiaconatum ac Diaconatum, de quo proprio loco: & tamen propterea

nemo asserit Ordinationes secluso tali privilegio fore validas. Ergo similiter arguendum pro valore, ac invaliditate Confirmationis.

Quippe Concilium Tridentinum æqualem tribuit potestatem Episcopis confirmandi & ordinandi, ac utramque æqualiter negat simplicibus Sacerdotibus scilicet 23. c. 4. ibi: *Ac Sacramentum Confirmationis conferre, ministros Ecclesia ordinare; atque alia plerumque peragere ipsos (Episcopos) posse: quarum functionum potestatem reliqui inferioris Ordinis nullam habent.* Proculdubio haberent Presbyteri aliquam potestatem, si valerent eorum Ordinationes & Confirmationes, esto forent illicita.

Citra illam
circa Fun-
diones Or-
dinas &
Confirma-
tionis nihil
facit iuxta
Trident.

16. Dices: saltem nullam haberent potestatem ordinandi aut confirmandi valide & licite, quod sufficit ad intentum Concilij. Agit enim contra hæreticos, qui omnibus Sacerdotibus concedebant potestatem valide & licite administrandi hæc Sacramenta.

Quod colligitur
tam ex Triden-
tino,

Unde can. 7. sic ait: *Si quis dixerit Episcopos non esse Presbyteris superiores, vel non habere potestatem confirmandi, & ordinandi; vel eam quam habent (scilicet valide ac licite confirmandi & ordinandi) illis esse eam Presbyteris communem &c. anathema sit.*

Quod non
debet dimi-
nute intel-
ligi.

Respondeo; inde ad summum sequi doctrinam communem non esse fidei: ceterum nulla est ratio ita diminute Concilium intelligendi.

Quam ex
Florentino;

Idem dicitur de verbis Concilij Florentini supra relatis: quæ sic aliqui interpretantur: *Et cum ceteras unctiones simplex Sacerdos valeat (id est, valide possit) exercere, hanc non nisi Episcopus debet (id est, valide potest) conferre.*

Hanc autem interpretationem probant; quia neque alias unctiones sine consensu Episcopi simplex Sacerdos valebat, id est, licite poterat exercere. Siquidem in Concilio Tolerano I. sub Leone I. c. 20. *Statutum est Diaconum non chrismare, sed Presbyterum absente Episcopo, presente vero non, nisi ab ipso fuerit præceptum.* Idem Leo Pontifex Epist. 88. sic ait: *Sed neque coram Episcopo licet Presbyter in Baptisterium introire, nec presente Episcopo infantem tingere aut signare.*

Tolera. I.

17. Respondent Adversarij: tempore Concilij Florent. ut simplex Sacerdos licite baptizaret; aut baptizatum Chrismate ungeret in vertice, haud necessaria erat specialis dispensatio Pontificis vel Episcopi, qualis requirebatur, ut licite conferret Sacramentum Confirmationis.

Probant ex his verbis Innocent. I. Epist. 1. cap. 3. *Nam Presbyteris, seu extra Episcopum (id est, absente Episcopo) seu presente Episcopo baptizant, Chrismate baptizatos ungeri licet, sed quod ab Episcopo fuerit consecratum; non tamen frontem ex eodem oleo signare (supple, licet) quod solis debetur Episcopo cum tradunt Spiritum Paracletum.*

Innoc. I.

Expendit præterea Pontius num. 18. quod subdit Eugenius; aliquando ex Sedis Apostolicæ dispensatione id concessum Presbyteris ex urgenti causa: at quod ex dispensatione fit, absque ea fieri non poterat.

Non autem
ex dispensa-
tione quan-
doque fa-
ctas

Sed facile respondetur: non poterat licite; poterat tamen valide, argumento cap. ad Apostolicam 16. de Regul. ubi sic dicitur: *Multa fieri prohibentur, quæ si facta fuerint, obtinent roboris firmitatem.* Porro dispensatur in lege non solum irritante, sed etiam simpliciter prohibente.

Hæc enim
non solum
legem irri-
tantem, sed
etiam prohi-
bentem
respicit.

18.

Hæc ergo expensio, & illa interpretatio non convincunt; sicut nec plures aliæ expensiones, quas ibidem adfert ille Auctor ex verbis diversorum Pontificum, ac Conciliorum. Equidem unam & alteram excipio, quæ inter cæteras videntur efficaciores.

Concilium Elibertinum cap. 30. nequidem in necessitate concedit Presbytero confirmare, sed solum baptizare. *Peregrè, inquit, peregrinantes, aut si Ecclesia in proximo non fuerit posse fidelem..... baptizare in necessitate infirmitatis positum catechumenum, ita ut si supervixerit ad Episcopum eum perducatur, ut per manus impositionem perfici possit.*

Colligitur
denique ex
Concilio
Elibertino,

Et cap. 77. *Si quis Diaconus regens plebem sine Episcopo vel Presbytero aliquos baptizaverit, Episcopus eos per benedictionem persicere debet. Quod si antea de saculo recesserit, sub fide, quæ quis crediderit, poterit esse iustus.*

19.

Si respondeas; Confirmatio non est Sacramentum necessitatis. Contra facit, quod sit magnæ utilitatis; non est autem verisimile Ecclesiam voluisse infirmum tam generaliter privare hæc utilitate, & Sacerdotem suâ potestate, sive exercitio suæ potestatis, quam æqualiter cum Episcopo, in sententia Adversariorum, habet ex vi suæ Ordinationis. Ubi enim, & quando emanavit tam universalis ordinatio Ecclesiastica, aut ubi legitur tam universale jus divinum prohibens tantum, & non irritans?

Quod aliis
non ita ge-
neraliter
Sacerdotes
suâ privati-
ter potesta-
te,

Profecto Pontifices non simpliciter prohibent, sed potius eos inhabiles ex jure divino supponunt. Ac inter cæteros clarissi-

N n n

clarissi-

clarissimè Eusebius Epist. 3. circa finem
 ibi: *Manus quoque impositionis Sacramentum,
 magna veneratione tenendum est, quod ab
 alijs perfici non potest, nisi à summis Sacer-
 dotibus. Nec tempore Apostolorum ab alijs,
 quam ab ipsis Apostolis legitur aut scitur per-
 actum esse: neque ab alijs (sicut iam dictum est)
 quam ab illis, qui eorum locum tenent, unquam
 perfici potest, aut fieri debet, id est, validè,
 aut licitè fieri potest.*

Colligo ex probatione. Nam, inquit,
 si aliter præsumptum fuerit, irritum habeatur &
 vacuum, nec inter Ecclesiastica unquam reputa-
 bitur Sacramenta.

Et hinc Innocentius III. cap. Quanto
 extra de Consuetud. vocat Confirmationem à
 Præbytero collatam inanem umbram, & non
 veritatem, ibi: *Tutius tamen est ea (Sacramenta,
 quæ ab Apostolorum tempore fuerunt solis Pontifi-
 cibus reservata, ut est Sacramentum Confirma-
 tionis) sine periculo ex necessitate (quæ
 legem non habet) omittere, quam ut ab his,
 quibus ea conferre non licet ex temeritate
 (quæ lege damnatur) non sine gravi periculo
 inaniter conferantur: cum umbra quedam
 ostendatur in opere, veritas autem non subeat in
 effectu.*

Sed quid ad hæc Adversarij? Jura,
 inquit, similiter loquuntur de alijs Sacra-
 mentis, quæ tamen constat esse valida,
 & propterea non iteranda. 1. quæst.
 1. cap. 2. ex Gregorio lib. 7. Epist.
 110. *Quicumque studet pretij datione
 sacrum Ordinem mercari, dum non officium,
 sed nomen attendit, Sacerdos non esse, sed
 dici tantummodo inaniter concupiscit.* Et cap.
 12. ex Gregorio Nazianzeno: *Quicumque
 sacros Ordines vendunt, aut emunt, Sacerdotes
 esse non possunt.*

Adde Sixtum II. Epist. 2. ibi: *Nul-
 lus Episcopus alterius Parochianum præsumat re-
 timere, aut ordinare absque eius voluntate, vel
 iudicare: quia sicut in ira eius erit Ordinatio, ita
 etiam dijudicatio. Certum tamen est Or-
 dinationes illas valere, & solum dici irri-
 ritas & inanes defectu gratiæ sacramen-
 talis.*

Respondeo; diversitas petenda est ex
 materia subjecta. Ab omnibus admitti-
 tur, nihil aliud requiri ad valorem Sacra-
 menti, quàm materiam, formam & mi-
 nistrum cum debita intentione, quæ omnia
 repetuntur, etiam secundum Adversarios,
 in Ordinatione simoniaca, aut non subditi.
 At verò disputatur quis sit minister
 validus Confirmationis; ergo quando Pontifex
 decernit Sacramentum irritum & vacuum,
 quod confertur à simplicibus

Sacerdote, rectè intelligitur absolute invali-
 dum, & repetendum; quia à ministro in-
 competente collatum.

Qui plura testimonia Patrum & Pontificum
 voluerit, adeat Pontium loco citato, nobis hæc
 sufficiunt, tum ad probationem nostræ Conclu-
 sionis, tum ad solvendum objectiones in contrarium,
 quarum

Prima est: Ananias Act. 9. vers. 17. imponens
 manus Paulo dicit: *Domine misere me Iesus,
 qui apparuit tibi in via, quæ veniebat, ut
 videas & implearis Spiritu sancto.* Ananias
 tamen non erat Episcopus, imò fortè neque
 Sacerdos, sed aut Diaconus, aut laicus.

Respondeo; gratis admissio quod non
 fuerit Episcopus; nam teste Suario disp. 36.
 sect. 1. id hæcenus non est satis probatum,
 nec fortè probari potest; Respondeo; inquam,
 illam manuum impositionem non fuisse confir-
 matoriam, sed curatoriam; unde & facta est
 ante Baptismum, non ut ex tunc, sive per eam
 impletur Spiritu sancto, sed ut vilum recipere-
 ret, & postea per Baptismum gratiam Spiritus
 sancti.

Sequitur quippe vers. 18. *Et confessi
 ceciderunt ab oculis eius tanquam squamae,
 & visum receperunt: & surgens baptizatus est.*
 Confirmatur ex vers. 12. *Et vidit virum
 Ananiam nomine introentem & imponentem
 sibi manus, ut visum recipiat.*

Et verò, si visibiliter descendit Spiritus
 sanctus in Cornelium, alioquin fideles
 primitivæ Ecclesiæ, tam ex Gentilibus,
 quàm Judæis, quidni etiam descenderit
 in Apostolum Paulum, vel extraordinario
 modo sine Sacramento Confirmationis,
 vel per ipsum Sacramentum postea ab
 Apostolis collatum?

Esto tamen Ananias ipsum confirmaverit:
 quid inde? Sacerdos erat teste D. August.
 lib. 2. 99. Euang. qu. 40. ibi: *Ad
 Ananiam tamen missus est (Paulus) ut
 Sacerdotio, quod in Ecclesia constitutum est,
 Sacramentum doctrinæ fidei perciperet, &
 verus eius approbaretur color.*

Si ergo Sacerdos ex dispensatione Pontificis,
 ut patet ex Florentino supra, validè &
 licitè potest confirmare, quanto magis
 Ananias ex dispensatione Christi, quo
 mittebatur; cujus enim est institueret
 ministrum, ejus quoque est mutare &
 ministrare extraordinarie hoc Sacramentum,
 etiam per laicum.

Secunda obiectio accipitur ex Apostolo
 1. ad Timoth. 4. vers. 14. *Noli negligere
 gratiam, quæ in te est, quæ data est tibi per
 prophetas.*

Neque Innoc. III. vocasset Confirmationem à Præbytero collatam inanem umbram, & non veritatem.

20. Replica adversarij.

Greg. Epist.

Greg. Nazianz.

Sixtus II.

Cut. satisf. petendo div. veritatem ex materia subjecta.

21. Solvent objectionem in eorum.

Ad quod responsum illam manuum impositionem non fuisse confirmatoriam, sed curatoriam.

Vel si quis præsumat ordinare alium sine ipsius voluntate, vel iudicare.

Adversarij ex materia subjecta.

22. Secunda obiectio accipitur ex Apostolo 1. ad Timoth. 4. vers. 14. Noli negligere gratiam, quæ in te est, quæ data est tibi per prophetas.

prophetiam cum impositione manuum Presbyteri.

Respondeo textum vulgatum legere, Presbyteri, id est, chori Presbyterorum, ut prouide illis verbis Apostoli significetur Sacramentum Ordinis Episcopalis, ad quod requiruntur plures Episcopi.

Vel, si placeat prior lectio, quoniam additur, Per prophetiam, quae olim erat specialis effectus Confirmationis seu manuum impositionis, dic nomine Presbyteri, Paulum ibi intelligere Episcopum, iuxta illud Divi Hieronymi ad Rusticum Narbonensem (si est ejus Epistola, quod plures negant) & refertur dist. 95. cap. 6. Quoniam & ipsi Presbyteri, ut legimus, Episcopi nuncupantur secundum quod scriptum est ad Episcopum: Noli negligere gratiam, quae data est tibi per impositionem manuum Presbyteri.

Sic etiam olim, ut notat Pontius supra cap. 1. num. 6. nomen Sacerdotis specialiter accommodatum fuit Episcopis, ut passim videre est in multis Concilijs Toletanis. Et ad id probandum optimus locus est in S. Sidonio Apollinari lib. 9. Epist. 3. ad Faustum ibi: Nihil ab Abbate mutatus per Sacerdotem, id est, Episcopum. Loquebatur enim de Fausto in Episcopum assumpto ex Abbate Lyrenensi.

Ex quo dilucide patet neque Ignatium Epistola 13. dum inter munera Sacerdotis recenset manus impositionem, neque D. Ambros. lib. 3. de Sacramentis cap. 2. ubi ait: Spirituale signaculum & septiformem Spiritum sanctum dari ad invocationem Sacerdotis, in aliquo favore simplicibus Presbyteris.

Objicitur Tertio; non solum Episcopi, sed etiam inferiores Sacerdotes succedunt Apostolis, qui & ipsi Sacerdotes fuerunt.

Responsio desumitur ex cap. 2. dist. 21. quod est Anacleti Papae ad Episcopos Italiae Epist. 2. In novo, inquit, testamento post Christum Dominum a Petro Sacerdotis caput ordo &c. Cateri vero Apostoli cum eodem pari consortio honorem & potestatem acceperunt, ipsiusque Principem eorum esse voluerunt, qui etiam iubente Domino in toto orbe dispersi Euangelium predicauerunt. Ipsi quoque decedentibus in locum eorum successerunt Episcopi &c.

Et infra: Inde ab eis (Apostolis) electi sunt 72. discipuli, quarum typum gerunt Presbyteri: atque in eorum locum sunt constituti in Ecclesia. Non legitur autem aliquem discipulorum ordinari potestate confirmasse.

Sanè Sacerdotes non simpliciter succedere Apostolis inde concluditur, quia non habent omnem ordinariam potestatem, quam ipsi habuerunt, nisi etiam eos velis constituere ministros ordinarios Sacramenti Ordinis, quod nemo haecenus fecit.

Nec obstat quod perficiant baptizatum per Sacramentum Eucharistiae: quippe unicuique mandatum est de proximo suo, ut nutriat & vivat; porro ut designetur militia, Ducis est exercitus, non cuiusvis particularis. Sed prodeat in certamen D. Hieronymus, ex quo erit.

Obiectio quarta: hic Doctor scribens contra Luciferianos ita ait: Quod si hoc loco quæris, quare in Ecclesia baptizatus non nisi per manus Episcopi accipiat Spiritum sanctum, quem omnes asserimus in vero Baptismate tribui? Discere hanc observantiam ex ea auctoritate descendere, quae post ascensum Domini Spiritus sanctus ad Apostolos descendit, & multis in locis idem facturatum reperitur ad honorem potius Sacerdotum, quam ad legis necessitatem. Verba sunt clara, quae tamen, sicut plura alia, ab haereticis in pravam sensum facile detorquentur.

Quid quæso illa verba: Non nisi per manus Episcopi accipiat Spiritum sanctum, aliud significant, quam Catholicam veritatem? Quorsum ergo addit, inquis, quem omnes asserimus in vero Baptismate tribui? An non simplex Sacerdos est ordinarius minister Baptismi? Quomodo itaque non nisi per manus Episcopi accipitur Spiritus sanctus?

Respondeo, ad augmentum & robur, hoc est, plenitudo Spiritus sancti, quam baptizatus non accipit per impositionem manuum Sacerdotis, sed solius Episcopi; licet in vero Baptismate per quemcumque ministrum tribuatur Spiritus sanctus ad innocentiam, ut loquitur Melchisedes Papa Conclusionem praecedenti citatus, id est, ad veram iustitiam seu sanctificationem.

Quomodo ergo (inquis) idem facturatum reperitur ad honorem potius Sacerdotum, quam ad legis necessitatem? Respondeo Primo; quia ex concessione Pontificis fieri potest a simplici Sacerdote, & ideo praemittitur ly Multis in locis; quia in aliquibus ex dispensatione aliter fiebat.

Respondeo Secundo, & melius; quia Confirmatio non est Sacramentum necessitatis absolute & per se; sed magis consilij, utpote magna utilitatis, & per accidens aliquando necessarium, ut infra patebit; & idcirco additur ly Potius. Porro

Non 2

Episco-

Direndo Sacerdotes non simpliciter succedere Apostolis.

25. Obiectio quarta ex D. Hieronymo.

Responsio prima.

26.

Responsio secunda & melior.

Respondeo nomine presbyteri intelligere Episcopum.

S. Hieron.

Sic olim nomen Sacerdotis accommodatum Episcopis. Pontius. S. Sidonium Apollinarian.

S. Ignatius.

S. Ambrosius.

24. Obiectio tertia.

Responsio ex Anacletio Papae.

Episcopus, qui principale locum tenet inter Sacerdotes, honoratur cum illud Sacramentum confert baptizatis, veluti quidam dux militiæ Christianæ.

Hic sensus patet ex antecedentibus & consequentibus: ait enim Spiritum sanctum, id est, gratiam sanctificantem tribui in vero Baptismate, ex quo liquet Confirmationem non esse absolute necessariam.

Et ad idem intentum subiungit verbis citatis: Alioquin si ad Episcopi tantum imprecationem Spiritus sanctus (id est, gratia sanctificans) desinit, lugendi sunt, qui in viculis, aut in castellis, aut in remotioribus locis per Presbyteros & Diaconos baptizati, ante dormierunt, quam ab Episcopis inviserentur.

Hæ sunt objectiones pro sententia Hæreticorum.

Et hæ quidem objectiones hæreticorum, qui constituunt omnem Sacerdotem validum, & licitum ministrum hujus Sacramenti, etiam seclusâ speciali commissione Episcopi, aut Pontificis. A quo errore valde distat sententia, quam circa principium Conclusionis retuli, videlicet: Presbyterum vi suæ ordinationis validè semper confirmare, illicitè tamen ex jure divino, si id faciat nullo expectato consensu Episcoporum. Pro qua

17. Proponuntur objectiones pro sententia Catholicorum.

Objicitur Primò; Sacerdos habet consecrationem sufficientem ad hoc ministerium: ergo semper valet. Consequentia patet, quia ideo valet Baptismus esto illicitè collatus à Sacerdote defectu jurisdictionis. Antecedens probatur ex multis Canonibus Conciliorum, & Pontificum decretis, nec non moribus Ecclesiarum, in quibus confirmarunt Presbyteri, vel absente Episcopo, vel urgente necessitate.

Prima Desumitur ex multis canonibus Conciliorum,

Concilij Araucanicani primi,

Nam in primis Canon. 2. Concilij Araucanicani I. sic lego: Hæreticos in mortis discrimine positos, si Catholici esse desiderent, si desit Episcopus, à Presbyteris cum chrismate & benedictione consignari placet.

Secundus Canon desumitur ex Concilio Mart. Papæ, & refertur dist. 95. c. 11. Presbyter presente Episcopo non signet infantes, nisi ab Episcopo fuerit illi præceptum.

Et Toletani primi.

Idem statuitur Can. 20. Tolet. I. ibi: Statutum verò est Diaconum non chrismare, sed Presbyterum absente Episcopo, presente verò non nisi ab ipso fuerit præceptum.

Nec verò alio modo loquuntur Canones de ministro Baptismi, quem primum constituunt Episcopum, ex ejus consensu Presbyterum & Diaconum; & tamen disp. præced. sect. 5. conclus. 3. docuimus quemlibet Sacerdotem esse ministrum or-

dinarium, ita ut semper validè baptizet, etiam contradicente Episcopo, quamvis subinde illicitè.

Quid dicam de Ecclesijs, in quibus vel aliquando simplices Sacerdotes confirmant, vel de facto adhuc confirmant? D. Ambrosius in cap. 4. ad Ephes. Denique, in 4. dicitur, apud Ægyptum Presbyteri consignant, si presens non sit Episcopus.

Et D. August. (sive quis alius fuerit Auctor) lib. qq. veteris & novi Testamenti q. 101. Nam in Alexandria, & per totam Ægyptum, si desit Episcopus, consecrat Presbyter. Conluetudinem Græcorum nemo negare potest; sed quomodo non obstat huic nostræ Conclusioni, edissero conclusione sequenti.

Modò pro expositione Canonum sedulo considera hodie in Ecclesia Catholica tres esse in usu diversissimas unctiones, prima ante Baptismum in pectore & humeris cum oleo catechumenorum. Secunda post Baptismum in vertice Baptizati cum chrismate, & Tertia in fronte, quæ est Confirmatio.

Secundam, quæ olim non erat cognita, quando Sacramentum Confirmationis unâ semper cum Baptismo ministrabatur, instituit Sylvester Papa, eò quòd multi suo tempore statim post Baptismum immaturâ morte decederent, quibus absente Episcopo, aut alijs gravioribus causis distracto, Confirmatio dari non poterat, ut & illi in ultimo certamine aliquid præsidium acciperent contra tentationes dæmonis ex orationibus Ecclesiæ, quæ in ea unctione adhibentur.

Ita testatur Damasus in vita Sylvestri his verbis: Hic & hoc instituit ut baptizatum limiat Presbyter Chrismate levatum de aqua propter occasionem transitus mortis.

Porro hanc unctionem ab antiquis temporibus usitatum fuisse constat satis ex Ordine Romano libro vetustissimo in officio in Sabbato sancto ibi: Ipse verò Presbyter facit de Chrismate crucem cum pollice in vertice eorum ita dicendo: Deus omnipotens &c.

Ejusdem consuetudinis expressis verbis meminit D. Gregor. lib. de Sacramentis, ibi: Ut autem surrexit à fonte ille, qui eum suscipit, offerat eum uni Presbytero, qui faciat signum crucis de Chrismate cum pollice in vertice eius.

De hac ergo unctione, quæ Presbyteris erat prohibita in præsentia Episcopi sine expresso ejus consensu, intelligo Canones in objectione allegatos; in nullo quippe eorum exprimitur consignatio frontis, quæ tamen

tamen propria est Confirmationi; præsertim cum alij Canones, quos supra citavimus, in periculo mortis solum Baptismum permittant Sacerdotibus.

29. Sed contra Primò; etiam Diaconus ex commissione potest Chrismate linire verticem post Baptismum, ut patet ex dictis disp. 2. sect. 5. conclus. 3. ergo de illa non rectè explicatur can. 20. Toletani I. utpote soli Sacerdoti permittens chrisimationem absente Episcopo, vel præfente de ipsius consensu.

Respondet negando consequentiam; quippe Diacono prohibetur chrismare verticem, uti etiam solemniter baptizare, extra necessitatem: non ita Presbytero, cui regulariter ab Episcopo potest dari illa commissio.

30. Contra Secundò; Hæretici redeuntes ad gremium Ecclesiæ reconciliabantur per Sacramentum Confirmationis, utpote quod vel non susceperant, vel certè non validè: ergo de illa consignatione loquitur can. 2. Concilij Arausiaci, non autem de chrisimatione post Baptismum, cum non solerent rebaptizari.

Respondent aliqui concedendo totum; siquidem, ut dicemus Conclusionem sequenti, Presbyter ex dispensatione potest Confirmare.

Respondet 2. negan. conseq. cum enim in discrimine mortis absente Episcopo Confirmatio esset impossibilis, decrevere Patres Arausiaci ut ea unctio, quam probaptizatis de vita recitantibus instituerat Silvester, quæque à Presbyteris ministrari poterat, exhiberetur, confidentes Deum precibus Ecclesiæ permotum, hæretico veniam poscenti præstò adfuturum, & vires præbiturum contra diabolum.

31. Et idcirco de eadem chrisimatione intelligit Pontius Innoc. I. Epist. 1. c. 6. ubi loquens de Energumeno inquit: *Nam ei manus imponenda omnino non est, nisi Episcopus auctoritatem dederit id efficiendi. Vt autem fiat, Episcopi est imperare ut manus ei vel a Presbytero, vel à cæteris Clericis imponatur.*

Quæ utique verba sic explicat Auctor citatus: Cum Energumenus in extremis positus baptizandus esset, & statim cum Baptismo confirmandus, decernit Innoc. quòd si ad Episcopum, qui minister Confirmationis est, deferri non possit, Energumenus propter instans vite periculum à Presbytero consignetur, non confirmatorio Chrismate, sed illa ceremoniali unctio, quam Silvester introduxerat, quæque erat Confirmationis vicaria.

Sed credo Pontium textum Pontificis

non inspexisse; alioquin non tam turpiter errasset. Quid enim illustrius quàm Innoc. ibi non loqui de Energumeno baptizando, sed baptizato? Sic quippe incipit caput citatum: *De his vero baptizatis, qui postea à demonio vitio aliquo aut peccato interveniente corripuntur, &c.*

Neque periculi mortis aut chrisimationis ulla mentio, sed consignationis seu manuum impositionis, quam dicit committi posse Presbytero, aut cæteris Clericis. Quis unquam commisit cæteris Clericis chrisimationem in vertice post Baptismum? Nullus quippe inferior Diacono solemniter baptizat.

Et vel ex hoc solo sufficienter probatur Innocentium non agere de consignatione confirmatoria, quæ ex communi omnium sententia Clericis Presbytero inferioribus delegari nequit. De qua ergo? Respondet de nuda manuum impositione cum certis Ecclesiæ orationibus ad expellendum demonem; aut certè, quoniam hæc manuum impositio cuilibet Exorcista in sua ordinatione conceditur, de ceremoniali aliqua unctioe seu chrisimatione tunc temporis specialiter usitata à solis Episcopis, ac admodum utilis ad curationem Energumorum.

Similiter Canon Martini Papæ (vel ut alij, Episcopi Bracarenfis) aperte loquitur de consignatione, quæ fit in Baptismo. Nam dist. 4. de Consecratione c. *Omnis tempore*. 124. ubi eadem verba referuntur, illicò subiungitur; *Non liceat Presbytero prius Episcopo introire in baptisterium, sed cum Episcopo, nisi forte aut absens fuerit, aut agrotus.*

Quòd spectat ad Ambr. & Aug. explicat illos Waldensis to. 1. de Sacramentis c. 114. de chrisimatione baptismali; idque confirmat ubi relatis *Egyptiorum & Armenorum* erroribus ostendit eos negasse Sacramentum Confirmationis.

Sed reverà, inquit Pontius parte 4. c. 2. n. 28. in eo erravit Waldensis, ut ex infra dicendis patebit: & meliùs dicitur, *Sacerdotes Egyptios & Alexandrinos Sacramentum Confirmationis administrasse juxta consuetudinem Græcorum.*

Quamvis etiam responderi posset Aug. per Presbyterum ibi intelligere Episcopum; nam inquit: *Presbyterum autem intelligi Episcopum probat Paulus Apostolus, quando Timotheum, quem ordinavit Presbyterum, instruit qualem debeat creare Episcopum. Quid est enim Episcopus nisi primus Presbyter, hoc est, summus Sacerdos &c.*

Et infra: *Multum distare inter Diaconum & Sacerdotem liber approbat, quem dicimus*

N n n 3 Actus

Sed errat:

Quia agit de manuum impositione ad expellendum demonem

Et canon Martini de consignatione, quæ fit in Baptismo

32. Ambro. & August. de Chrismatione Baptismi

33. Vel dic Aug. guntinum per Presbyterum intelligere Episcopum

34. Pontius

35. Pontius

36. Pontius

37. Pontius

38. Pontius

39. Pontius

40. Pontius

41. Pontius

42. Pontius

43. Pontius

44. Pontius

45. Pontius

46. Pontius

47. Pontius

actus Apostolorum. Cum enim ex Samaria credidissent Philippo predicanti, Diacono ab Apostolis ordinato, miserunt, inquit, ad Petrum & Ioannem ut venient, & his, qui crederent darent Spiritum sanctum per manus impositionem.

Uti etiam loquitur Ambrosius.

Simili modo loquitur D. Ambr. supra dicens: Nam & Timotheum Presbyterum a se creatum, Episcopum vocat, quia primum Presbyteri Episcopi appellabatur, ut recedente uno, sequens ei succederet.

33

Reliquum est ut respondeam ad Canones, qui similiter loquuntur de ministris Baptismi, & dico, ut supra ad simile argumentum dixi, diversitatem esse petendam ex subiecta materia. Ac imprimis Concil. Florent. expressis verbis statuit ministrum Baptismi in necessitate non solum Sacerdotem, sed etiam laicum, mulierem & haereticum.

Quin ex alijs Canonibus, ac SS. Patrum testimonijs constat etiam haereticum, & paganum valide baptizare extra necessitatem; Sacerdotem ex officio baptizare, & familia multa, quae videri possunt disp. 2. sect. 5. Conclus. 3. ubi de ordinario ministro Baptismi.

34. Ex quibus omnibus inferitur omnem & solum Episcopum esse validam huius Sacramenti ministrum, si sit consecratus.

Itaque omnis & solus Episcopus est minister ordinarius & validus huius Sacramenti. Addidi autem in Conclusionem ly *Consecratus*, quo significarem Confirmationem esse actum Ordinis, & non jurisdictionis. Ex qua doctrina

Non sufficit electus.

Sequitur Primò; sicuti Episcopus electus tantum, & non consecratus, neminem valide ordinat, ita etiam neminem valide confirmat. Ratio in promptu est; quia tam Ordinatio, quam Confirmatio est actus Ordinis Episcopalis, quem talis Episcopus necdum habet; etenim electio tantum tribuit jurisdictionem, ut omnes fatentur.

Validè confirmat Episcopus Haereticus &c. dummodo consecratus.

Sequitur Secundo, sicuti Episcopus consecratus haereticus vel ab Ecclesia praecisus, aut degradatus seu prohibitus valide ordinat, etiam sibi non subditum, & in aliena dioecesi, ita quoque valide confirmat sive in propria dioecesi, sive in aliena, sive subditum, sive non subditum. Ratio itidem est, quia tam Ordinatio, quam Confirmatio sunt actus Ordinis Episcopalis, qui Ordo inamissibiliter conferitur per consecrationem, propter characterem indelebiter animae impressum.

35.

Nec obstat, quòd quidam Patres significare videantur, Confirmationem ab haereticis datam esse irritam, & ab illis confirmatos ad Ecclesiam redeuntes esse à Catholicis Episcopis confirmandos. Nam frequenter loquuntur de impositione manuum

penitentiali sive reconciliativa, de qua supra egimus in praebulo lect. 1.

Vel intelligunt Confirmationem esse irritam, uti etiam Ordinationem, quoad effectum gratiae sanctificantis, aut etiam quoad usum Ordinum, dignitatem & privilegia clericalia. Vide disp. 1. Sect. 7. Conclus. 2.

Sed numquid amplius quidpiam requiritur ad licitè confirmandum, quam ad validè? Utiq. Et quid quæro illud? Attendite.

CONCLUSIO III.

Ut quis non solum validè, sed etiam licitè, Sacramentum Confirmationis administret, præter potestatem Ordinis Episcopalis, etiam requiritur potestas jurisdictionis. Unde Episcopus confirmans alienos subditos, absque licentia Ordinarij illorum, vel confirmans in aliena Dioecesi sine licentia Ordinarij loci peccat mortaliter.

Est communis, & certa; tum ex generali principio quòd ad licitum ministerium Sacramentorum (Matrimonio excepto) requiratur potestas jurisdictionis, aut quasi, in eum, cui ministratur: tum ex speciali ratione Pontificalium, quae prohibetur Episcopus exercere in illos, qui sibi subiecti non sunt, vel in loco alterius Episcopi, nisi alter concedat.

Ita statuitur cum alijs iuribus antiquis, tum expressius (quantum præsertim ad locum pertinet) in Trident. sess. 6. de Reformatione. c. 5. ubi sic dicitur: Nulli Episcopo licet cuiusvis privilegij prætextu Pontificalia in alterius dioecesi exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia, & in personas eidem Ordinarij subiectas tantum. Si secus factum fuerit, Episcopus ab exercitio Pontificalium, & sic ordinati ab executione Ordinum sint ipso iure suspensi. Circa quod decretum & doctrinam totius Conclusionis

Notandum Primò ad confirmandum in propria dioecesi subditos alienos, non requiritur expressam licentiam Episcopi illorum, sed sufficere tacitam & præsumptam; quoniam in alijs materijs sufficit ad usurpandam alicuius

alterius jurisdictionem, puta in Sacramento Baptismatis, Pœnitentiæ, & similibus actibus, ubi in jure contrarium non exprimitur; jam autem ad confirmandum alienos subditos neque jura antiqua requirunt expressam licentiam, neque Trident. locò citatò, quod non loquitur de hoc casu, sed de Confirmatione in aliena diœcesi.

Ad hanc licentiam putant aliqui sufficere quod omnes simul concurrant: Henríquez.

38.

Alij requirunt alia signa sententia.

Cæterùm ad præsumendam facultatem alterius Episcopi, Henríquez lib. 3. de Confirmatione cap. ultimo n. 6. cum alijs ibidem citatis putat sufficere, quòd alterius diœcesani subditi concurrant simul cum proprijs subditis confirmandis. Cùm enim jurisdictione non sit de necessitate hujus Sacramenti, facilis præsumi potest rati habitio, quàm in Sacramento Pœnitentiæ, ubi requiritur jurisdictione de præsentibus.

Oppositum tamen non est minus probabile, videlicet hoc præcisè non sufficere sine alijs signis sensibilibus, ut sunt consuetudo patriæ, item si alter Episcopus id sciat factum aliàs, & non contradixerit, cùm aliàs facile potuisset contradicere &c. Nam absque signis sensibilibus non sufficit præsumptio ad jurisdictionem alterius usurpandam, id est, non sufficit quòd alter Episcopus consentiret, si sciret, sed oportet quòd in aliquo actu expresso, iuxta legalem vel rationabilem interpretationem, ejus consensus virtute contineatur: v. g. quando quis cum literis dimissorijs ordinandus venit, qui nondùm confirmatus est; tunc enim concessa facultate ordinandi, censetur etiam virtute concedi facultas confirmandi; cùm sine Confirmatione non possit convenienter ordinari juxta inferiùs dicenda.

Nota Secundò, ad confirmandum proprios vel alienos subditos in diœcesi aliena requiritur expressa facultas Ordinarij loci. Patet ex Trident. supra.

39.

Quantam nomine Pontificaliù intelligantur?

Que ordinem Episcopalem respiciunt ut explicat Toletus.

Notandum Tertio, per Pontificalia, quæ generaliter prohibetur Episcopus exercere in aliena diœcesi, intelligi ea, quæ ad Ordinem Episcopalem specialiter pertinent, ut explicat Toletus lib. 1. c. 94. Hujusmodi sunt, Ordines conferre, Chrismata conficere, Clericos deponere, Virgines benedicere, Ecclesias, altaria & calices consecrare, atque etiam (ut declaravit Congregatio Cardinalium teste Henríquez supra in Com. lit. A.) confirmare.

Cætera verò quæ Ordinem Sacerdotij, solum respiciunt, ut celebrare, absolvere in foro interno, & similia potest Episcopus in aliena diœcesi absque licentia Ordinarij loci; item ea, quæ licet ut plurimum fiant à solis Episcopis, tamen ad valorem actus

Non que sacerdotum.

non requirant peculiariter Ordinem Episcopatus, & ideo etiam solent quandoque alijs committi; ut sunt dare primam Tonfuram benedicere solemniter populum, celebrare Missam in Pontificalibus, ut docet Covarruvias lib. 3. Variarum c. 20. n. 9. cum alijs, quos allegat.

Covarr.

Norandum Quarto, Episcopum in aliena diœcesi suos, vel alienos subditos confirmantem sine expressa licentia Ordinarij loci esse suspensum ipso facto ab exercitio Pontificalium. Verba Concilij sunt clara. Unde hæc poena est lætæ sententiæ, equidem solum ab exercitio Pontificalium, non ab actibus aliorum Ordinum, neque ab actibus jurisdictionis.

40. Episcopus in aliena diœcesi suos, vel alienos sine licentia confirmans ipso facto est suspensus.

Est etiam solum imposita Episcopo in aliena diœcesi confirmanti, & ideo non incurritur, si in sua diœcesi alienos subditos confirmet; quia poenæ non sunt extendendæ sed tamquam odiosæ communiter restringendæ: quare argumentum à paritate rationis in similibus non valet. Rursum est suspensio indeterminati temporis & ideo non tollitur ante absolutionem: quia verò non est reservata, tollitur à Confessorio Episcopi.

Notandum Quintò ex Toletò supra, quando Episcopus alienos subditos in aliena diœcesi ordinat de expressa licentia Ordinarij loci, tunc posse simul absque alia licentia ordinare subditos proprios simul concurrentes; Et eadem est ratio de Confirmatione.

41. Toletus.

Nec obstat quòd Concilium dicat: Et in personas eidem Ordinario subiectas tantum; nam illa exclusiva, Tantum, excludit non proprios subditos, sed alios neque sibi neque Ordinario loci subiectos, sed alteri tertio.

42. Et i peccat mortaliter.

Queris, unde sciam, quòd Episcopus confirmans subditos alienos absque licentia Ordinarij illorum, vel confirmans in aliena diœcesi absque licentia Ordinarij loci peccet mortaliter? Respondeo, quia usurpat alienam jurisdictionem in materia gravi. Dubitas de gravitate materiæ? Ecce administratio Sacramenti, ecce poena suspensionis.

Et hætenus quidem de ministro ordinario Confirmationis. Sed quid de extraordinario? Cùm enim nemo dubitet Confirmationem esse actum Ordinis Episcopalis, qui (inquis) fieri potest, ut validè ministretur ab eo, qui non habet illum Ordinem? An fortè ex commissione Episcopi? Ignoras scriptum cap. penult. extra de Consec. Eccl. Quia licet Episcopus committere valeat, que jurisdictionis existunt; que Ordinis tamen Episcopalis sunt, non potest

Cap. penult. extra de Consec. Eccl.

potest inferioris gradus Clericis demandare? Scriptum scio: attamen confidenter pronuntio, & unanimiter cum cæteris Doctoribus Catholicis (paucis exceptis) assero:

CONCLUSIO IV.

Minister extraordinarius Confirmationis ex dispensatione Pontificis est simplex Sacerdos.

43. Extraordinarius Confirmationis minister est simplex Sacerdos. Sotus. Pontius. Trident. Quod sic manifestum ex decreto Eugen. IV.

DE hac conclusione sic loquitur Sotus 4. dist. 7. q. unica art. 11. Est ergo jam non solum opinio verum & Ecclesie sanctio. In quam sententiam vaide propendet Pontius parte 4. c. 3. n. 11. propter definitionem Trident. sess. 7. de hoc Sacramento can. 3. Si quis dixerit sancta Confirmationis ordinarium ministrum &c. Et decretum Eugenij IV. in Concil. Florentino, ubi ille Pontifex eisdem utitur terminis dicens: Ordinarius minister est Episcopus: satis significans per illum modum loquendi, ministrum extraordinarium esse simplicem Sacerdotem.

Atque, ut nulla prorsus maneret ratio dubitandi de ejus mente, in fine illius §. addit: Legitur tamen aliquando per Apostolicæ Sedis dispensationem ex rationabili & urgente admodum causa simplicem Sacerdotem Christianate per Episcopum consecrâ hoc administrasse Confirmationis Sacramentum.

Putat autem Pontius Eugenium in suo decreto locutum fuisse definiendo. Quamvis enim tempore illius decreti (quod emanavit super unione Jacobinorum & Armeniorum) Græci non adfuerint Concilio; placuit tamen Græcis Jacobinos & Armenios à Latinis instrui; ideoque edita fuit illa constitutio nomine totius Concilij, quod unum censebatur (licet jam aliqua pars decisset) ex continuatione, præsertim præsentente ipso capite summo Pontifice.

Verba Pontificis ad præsens propositum confirmandum habens hæc exscribo: Quis non vehementer admiretur uno eodemq. tam brevi tempore, duo sic præsertim, & tot sæculis desiderata opera (Græcorum scilicet & Armeniorum unio cum Romana Ecclesia) in hoc sacro Concilio fuisse tam feliciter consummatâ?

Et post pauca concludendo inquit: Multis itaque adhibitis disputationibus, colloquiis & tractatibus, postq. non mediocrem testimoniorum inspectionem, quæ ex sanctis Ecclesie Patribus & Doctoribus deducta sunt, & earum,

de quibus agebatur, verum discussione, tandem expedire indicavimus, ne illa in futurum de fidei veritate apud ipsos Armenios hæsitare esse valeat, atque idem per omnia sapiant cum Sede Apostolica, unioq. ipsa stabili & perpetua sine ulla scrupulo periret; ut sub quodam brevi compendio Orthodoxæ fidei veritatem, quam super præmissis Romana profertur Ecclesia, per hoc decretum sacro hoc approbante Florentino Concilio, ipsis Oratoribus ad hoc etiam consententibus, traderemus. Hæc Eugenius.

In quibus verbis cum Pontio supra tria confidero. Primum, instructionem illam datam esse Armenijs post longam disputationem Patrum. Secundum, dari compendium orthodoxæ fidei, quam in his rebus Romana tenet Ecclesia. Tertium, dari hujusmodi compendium sacro approbante Concilio Florentino, ipso Romano Pontifice præsentente.

Quidquid sit de veritate fidei, quam asseveranter nolo hæc tradere propter auctoritatem DD. Catholicorum, qui post Florentinum contrarium docuerunt: & quæ responderi posset, Concilium Trident. licet definit ordinarium ministrum esse Episcopum, nihil tamen de extraordinario tradere: Florentinum verò esto loqueretur definitivè in materijs & formis Sacramentorum, aut etiam ministris; atta men obiter solum attingere dispensationem illam Apostolicam, neque ullum habere verbum, quod definitionem indicet. Quia, inquam, sic responderi posset, ideo sufficit nobis certitudo theologica.

Antequam autem ostendo hanc certitudinem paucis significo, perperam Pontium supra n. 1. citare divum Bonav. pro opposita sententia. Etenim 4. dist. 7. circa litteram Magistri sic inquit Doctor Seraphicus: Respondeo dicendum quod quamvis Sacerdos non possit propriâ auctoritate, tamen pro causa necessaria summus Pontifex, in quo est plenitudo potestatis, potest alij, quam Episcopo committere. Et ille non facit auctoritate sua, sed auctoritate sibi commissâ: unde ille potius facit cuius auctoritate fit. Quid manifestius dici poterat?

Quod ergo eadem dist. a. r. q. 3. dicit: Illud Sacramentum nec potest, nec debet per alios (quam Episcopos) dispensari. Et si alij præsumunt, nihil faciunt: quis benignus lector non interpretabitur de dispensatione ordinaria & sua auctoritate? Porro que fuerit mens Doctoris Subtilis, quem Pontius ibidem docet dubitasse, statim apparebit.

Ratio itaque Conclusionis nostræ est voluntas Christi, quæ constat ex sacro Ecclesie. Legitur, inquit Florent. Sed ubi

Greg. 27. Non dubito quin apud Gregorium Epist. 26. ad Januarium indi. 12. & refertur dist. 95. c. 1. sequentis tenoris: *Peruenit quoque ad nos, quosdam scandalizatos fuisse, quod Presbyteros Chrismate tangere in fronte eos, qui baptizati (Orig. baptizandi) sunt, prohibuimus. Et nos quidem secundum usum veterem Ecclesie nostrae fecimus. Sed si omnino hac de re aliqui contristantur, ubi Episcopi desunt, ut Presbyteri etiam in frontibus baptizatos (Orig. baptizandos) Chrismate tangere debeant, concedimus.*

46. Rogas, quæ causa mutandi verba Originalis? Responso plana est, quia Ecclesia non solet ungere baptizandum Chrismate in fronte, sed oleo Catechumenorum in pectore & humeris, neque ad hanc unctionem opus erat dispensatione Pontificis; cum id munus perpetuò Ecclesie usu Presbyteris fuerit commissum.

Accedit, hanc Epistolam esse revocatoriam prioris Epistolæ ad eundem Januarium datæ (estque 9. ejusdem indictionis 12.) in qua prohibuerat Presbyteris confirmare, dicens: *Presbyteri baptizatos infantes signare sacro in frontibus Chrismate non presumant. Sed Presbyteri baptizatos ungant in pectore, ut Episcopi postmodum ungere debeant in fronte.* Refertur de Consec. dist. 4. c. 120.

Et verò quis unquam audivit Ecclesiam ab antiquo solitam ungere seu chrismare parvulos in fronte extra Sacramentum Confirmationis? Confirmationem ergo secundum veterem Ecclesie usum prohibitam Presbyteris simplicibus (nam his qui simul erant Episcopi semper fuit licita) non solum permittit, sed propter scandalum exortum, etiam positivè concedit Gregorius Epist. 26. citatâ, non uni tantum aut alteri personæ, sed toti provincie, id est, omnibus Sacerdotibus Sardinie in absentia Episcopi.

Et Gregorius Epistolâ 26.

47. Quem secuti sunt alij Pontifices, Nicol. IV. Joan. XXI. Urban. V. Eugenius IV.

Gregorium postmodum secuti sunt Nicol. IV. Joan. XXI. Urbanus V. & Eugenius IV. alijque Pontifices Romani dispensantes (ut refert Leo X. in Bullario Rodr. Bulla 3.) cum nonnullis fratribus Ordinis nostri in terris infidelium existentibus, ut in casu necessitatis (verba sunt Leonis bullâ citatâ, in qua confirmat hujusmodi privilegium) Episcopi in Provincia non existentibus, Confirmationis Sacramentum, & Ordinationes, usque ad minores Ordines fidelibus ministrare, capellas, & altaria, nec non calices, & paramenta Ecclesiastica benedicere &c. valeant, & possint.

Pontius.

Idem, teste Pontio supra c. 3. n. 6. concessit Adrianus VI. anno 1521. die 25. Aprilis petentibus Fratre Glapione, & Francico de

Angelis, pro Indijs, & regionibus, ubi non sunt Episcopi, ut Sacerdos Regularis ex Minoribus pollet cum Chrismate ab Episcopo consecrato confirmare. Dicitur autem haberi hoc indultum authenticum Hispali in Monasterio S. Francisci. Ita Ille.

Sed fallitur: nam indultum concessum isto anno & die petentibus Glapione & Francisco de Angelis, est illud Leonis X. mox allegatum, ut patet ex Bulla apud Rodr. & verò quomodo esset Adriani VI. qui creatus fuit Pontifex anno 1522?

Ceteroquin hic Pontifex anno primo sui Pontificatus die 16. Maij confirmavit indulta omnia à suis prædecessoribus concessa Fratribus Minoribus existentibus in Indijs Bullâ: *Exponi nobis fecisti. 1. apud Rodriq. ibi: Et quia, ut accepimus, per præfatos prædecessores nostros Romanos Pontifices aliqua indulta concessa fuerunt Fratribus existentibus, aut ire procurantibus in dictis, vel ad dictas Indiarum partes, nos omnia illa confirmando, ac (quatenus opus est de novo concedendo) volumus ut præfati Prælati Fratrum pro tempore existentes, & quibus ipsi de suis Fratribus duxerint concedendum omnibus prædictis indultis in genere, vel in specie hæcenus concessis, & impostis concedendis, uti, potiri & gaudere libere & licite possint & valeant, habentes omnia pro sufficienter expressis tanquam si de verbo ad verbum in sererentur.*

Quorum indulta Confirmavit Adrianus VI.

48. Et Gregorius XIII. dispensavit cum Partibus Societatis in Indijs commorantibus: & audivimus eos, inquit Pontius supra, qui se ministrasse hoc Sacramentum ex ea dispensatione asservere, & apud eos hujus authoritatis concessæ asservari Pontificium diploma. Fides sit penes Pontium.

Quibus consonat Concilium Senonense

Accedat Concilium Senonense in decretis morum c. 38. ubi cum dixisset, Abbatibus non habere potestatem confirmandi, addidit: *Quod si qui sint, qui contendant sibi competere hanc facultatem ex privilegio, volumus, quod cum primum fuerint requisiti à suffraganeis nostris, de privilegio fidem facere teneantur.*

Et confirmatur omnia ex declaratione Cardinalium, ne Cardinalium.

Hæc omnia confirmantur ex declaratione Cardinalium ad can. 3. sess. 7. Concil. Tridentini de hoc Sacramento, sub hac forma verborum: *Abbatibus ex privilegio Sedis Apostolicæ, de consensu tamen Ordinariorum, hoc Sacramentum Confirmationis conferre possunt.*

Quis porò dicere audeat, imò possit sine injuria, Gregorium Pontificem tam doctum & sanctum, aliosque jam enumeratos non minoris potestatis, in re tanti momenti errasse? Certè convincitur summæ temeritatis, qui absque solidissimo fundamento refragatur auctoritati tot summorum Pontificum ac Conciliorum.

Dicere hoc omnes errasse temeritatem.

ooo

Quod

est, quod si à principio non licuit Sacerdoti simplici; Papa tamen potuit quemlibet Sacerdotem illius regionis facere Episcopum, quantum ad istum actum, non tamen conferendo sibi simpliciter gradum Episcopalem, nec quantum ad alios actus: & tunc quilibet eorum verè confirmavit tanquam Episcopus quantum ad istum actum: & ratio conferendi istum gradum cuilibet Sacerdoti quantum ad istum actum poterat esse scandalum vitandum.

Hic tandem quiescit Doctor non dubitans (ut perperam illum intelligit Pontius cap. 3. num. 1.) de concessione Pontificis, aut ejus sufficientia, (quam palam ubique supponit) sed post diligentem inquisitionem modi explicandi hujusmodi dispensationem, tacite innuens hunc quantum, cui nihil omnino opponit, fore amplectendum. Quem & ego discipulus minimus inhaerens vestigijs tanti mei Magistri cæteris præferendum judico; atque ita explicio.

Quem tacite innuit amplectendum;

53.

Pontifex potestatem confirmandi solis Episcopis propriam, jure scilicet ordinario ex divina institutione per se & primario ac independentem, illam, inquam, validè & licitè ex rationabili causa delegat simplici Sacerdoti, qui vi suæ Ordinationis proximè capax est hujusmodi commissionis, & remorè ac dependenter ipsius actus Confirmationis. Facere ergo Sacerdotem Episcopum quoad istum actum, non est aliud, quàm potentiam ejus remotam, fundatam in Ordine & caractere Sacerdotali, per dispensationem sive delegationem reducere ad potentiam proximam.

Qui modus ab auctore explicatur,

Et per simile declaratur.

Eodem fere modo, quo potestas remota ad absolvendum, quam quilibet Sacerdos accipit in sua Ordinatione, fit proxima per potestatem jurisdictionis ordinariam vel delegatam, postmodum ab Ecclesia collatam.

Deinde ceu Parochus rectè negatur habere potestatem excommunicandi, scilicet ordinariam vi officij sui, licet eam delegatam possit accipere à summo Pontifice, ita etiam verissimè dicitur, simplicem Sacerdotem non habere potestatem confirmandi, scilicet ordinariam vi characteris Presbyteralis, quamquam eam delegatam queat à Papa accipere.

Itaque potestas confirmandi tam Episcopo, quàm Presbytero, competit ratione Ordinis, ac consecrationis; Episcopo, quidem completè & proximè; Presbytero verò conditionatè, si accedat dispensatio Pontificis, quod est competere in potentia remota. Et ideo hæc potestas nullo modo pertinet ad potestatem jurisdictionis.

Pontius.

Nec hoc mirum alicuj videri debet (in-

quit Pontius parte 4. cap. 6. n. 6.) Nam character non est aliqua potentia physica, quæ eodem modo semper operetur, sed est qualitas realis significativa ex voluntate divina. Sicuti ergo character sacerdotalis non significat absolutè & simpliciter potestatem absolvendi à peccatis, sed sub conditione, si accesserit jurisdictio, sic quoque non significat simpliciter & absolutè potestatem confirmandi, sed conditionatè, si advenerit commissio Pontificis, ut constat ex doctrina Ecclesiæ tradita in factis Pontificum, in praxi, & Conciliorum decretis, in quibus error tam perniciosus esse non potest.

Ex his non difficilis est responsio ad caput penultimum extra de Consec. Eccl. ubi Gregorius IX. scribit Astoricensi Episcopo in hæc verba: *Aquà per Episcopum benedictà Ecclesiam reconciliari posse per alium Episcopum non negamus, per Sacerdotes simplices hoc fieri de cætero prohibentes: non obstante consuetudine provincie Braccarensis (qua dicenda est potius corruptela) quia licet Episcopus committere valeat, quæ jurisdictionis existunt, quæ Ordinis tamen Episcopalis sunt, non potest inferioris gradus Clericis demandare.* Ita Pontifex.

54.
Ex quibus facilius deducitur responsio ad quoddam cap. Juris Canonici.

Ubi dicitur, (inquit Pontius parte 4. c. 3. n. 10.) ea, quæ consecrationis sunt, non consecrato committi non posse.

An textum inspexerit nescio. Credo sic verba Pontificis perstrinxisse, ut nullo negotio satisfaceret objectioni respondendo, prout ibidem respondet: In Presbytero esse consecrationem remotam, sufficientem, ut positâ conditione possit ministrare Sacramentum Confirmationis, sicut etiam in illo ratione Ordinis est sufficiens fundamentum, ut accedente jurisdictione (ut dici solet) possit absolvere à peccatis, à quibus sine ea invalidè absolvit. Et etiam ratione Ordinis est in Presbytero sufficiens fundamentum, ut possit illi committi ministerium Sacramenti Ordinis, quod sine ea commissione inaniter & invalidè conferret. Non ergo committitur exercitium Confirmationis non consecrato, sed consecrato. Hactenus ille.

Quod non bene interpretatus est Pontius,

Responsio conformis lectioni, sed vitiose, & planè repugnanti verbis, & menti Pontificis, quod sic ostendo. Prohibet Papa Ecclesiam reconciliari per simplicem Sacerdotem etiam ex commissione Episcopi. Quare? quia hæc reconciliatio est Ordinis Episcopalis, quæ autem Ordinis Episcopalis sunt, nequit Episcopus demandare Clericis inferioris gradus.

55.

Ut ex verbis Pontificis ostenditur,

Rogo Pontium, qui sint isti Clerici inferioris

rioris gradus; an forte Diaconus, aut Subdiaconus? sed & isti consecrati sunt. An Clerici minorum Ordinum, aut primæ Tonfuræ? At & illi suo modo Deo oblati sunt.

Et esto solus Sacerdos propriè sit, & dicitur consecratus, reliqui autem inferioris gradus Clerici non consecrati: quomodo tunc benè argumentatur Pontifex: Episcopus non potest demandare ea, quæ sunt sui Ordinis, Clericis inferioris gradus, id est, Diaconis, Subdiaconis &c. ergo non potest committere reconciliationem Ecclesiæ simplici Sacerdoti? Num forsitan hæc consequentia bona sit apud Pontium: Episcopus non potest Diacono, aut alij Clerico inferioris Ordinis committere administrationem Sacramenti Confirmationis; ergo neque simplici Sacerdoti?

Ut ergo probatio Pontificis sit efficax, indubiè sub his verbis: *Inferioris gradus Clericis comprehendit simplices Sacerdotes.* Ac proinde, uti hoc tempore vi istius prohibitionis Episcopus invalide committeret simplici Sacerdoti reconciliationem Ecclesiæ; sic pari jure & ratione invalide committeret actum Confirmationis, Pontifice sibi illam commissionem reservante, sicuti reservat impedimenta Matrimonij, approbationem Religionum, dispensationem in quibusdam votis, & similia.

Rogas unde sciam reconciliationem Ecclesiæ consecratæ (de illa enim sola loquitur Pontifex) factam hodiè à simplici Sacerdote ex commissione Episcopi fore invalidam? Respondeo, primò ex his verbis Pontificis: *Licet Episcopus committere valeat, id est, valide possit, quæ jurisdictionis existunt; quæ Ordinis tamen Episcopalis sunt, non potest, id est, non valet, inferioris gradus Clericis demandare.*

Secundò ex verbis immediatè subsequentibus: *Quod autem mandantibus Episcopis super reconciliatione factum est hæcenus per eisdem, misericorditer toleramus.*

Ubi Glossa verb. *Toleramus.* objicit, & solvit: *Sed videtur quod ista sola tolerantia non sufficiat sibi, nisi iterum reconcilietur per Episcopum; quia nulla fuit reconciliatio: ergo iterum debet reconciliari; sicut si aliquis ordinatur ab eo, qui ordinandi potestatem non habebat, iterum debet ordinari 68. dist. Presbyteri & infra de Presbyr. non baptizato c. 1. & 3. Ecce objectio.*

Sequitur solutio. *Sed dic quod per talem tolerantiam ratam habet talem reconciliationem, & incipit valere ex tunc, cum prima nulla fuisset, & ita de nihilo facit aliquid. Sic 3. q. 6. Hoc quippe: & de Consec. dist. 2. Revera, quia*

potest Princeps mutare naturam rei. C. de rei ux. actio. lege unica circa principium Bernardini. Hactenus Glossa. Si ante illam prohibitionem Gregorij erat hujusmodi reconciliatio invalida, quoniam potius post illam, quando jam amplius ab Ecclesia non toleratur?

Cæterum posse delegari reconciliationem Ecclesiarum simplicibus Sacerdotibus, nimis clarè probant privilegia mendicantium. Unum adfero ex Bulla Leonis X. *Religionis honestas* (6. apud Rodrig.) in qua sic Pontifex loquitur: *Ac vestri Ordinis Generalibus, Vicariis, ac Provincialibus, & Capitulis, ac Guaraniis presatis pro tempore existentibus, ut omnia & singula eiusdem Ordinis & observantia Ecclesiarum, Cemeteria ac capitula, & Oratoria ubicunque existentia recepta, & recepta, & recipiendas seu recipiendas, solemnibus benedictione benedicere: ac illas, seu illa, & eorum quodlibet sanguinis seu seminis effusione, seu alias quomodolibet pollutas, seu pollutas, quanties opus fuerit, aqua per vos, presertim in locis remotis, ubi Episcopum aquam benedictam per duas dietas adire non poteris, benedicta, reconciliari libere & licite valeatis, auctoritate Apostolicâ tenore presentium concedimus & indulgemus.*

Constat autem ex capite penultimo citato reconciliationem Ecclesiarum esse actum Episcopalis Ordinis, constat, inquam, & tamen, ut ex prædicto privilegio & alijs similibus luculenter patet, Pontifex pro tempore existens valide & licite delegat potestatem reconciliandi; ergo consimiliter potestatem confirmandi poterit concedere, esto Confirmatio sit actus Ordinis Episcopalis. Ac proinde solis Episcopis censetur prohibita hujusmodi commissio, jure saltem humano, si non scripto, certè consuetudinario.

Et idcirco dixi in conclusione: *Ex dispensatione Pontificis; quæ dispensatio stante prohibitione Ecclesiæ, non tantum requiritur ad ministerium licitum, sed etiam validum, sic quòd Confirmatio collata à simplici Sacerdote ex delegatione solius Episcopi pro invalida haberi debeat, prout etiam reconciliatio Ecclesiæ, ut superius ostendi, quæ fieret ex simili delegatione. Quid miramur? Nam & ipsa delegatio invalida est.*

Nonne dispensatio Episcopi in votis reservatis, approbatio Religionum, impedimenta Matrimonij & similia committerentur invalida? Prorus ita est: non enim sunt actus Ordinis, sicuti v. g. est Consecratio, aut Ordinatio, sed potius actus jurisdictionis, quæ jurisdictione Papa Episcopos potest privare, utpote immediatè ab Ecclesia ipsis concessâ, ut suppono

Qualiter ergo sit efficax Pontificis probatio demonstratur.

36.

Episcopus invalide committit simplici Sacerdoti reconciliationem Ecclesiæ consecratæ.

37.

38.

Sect. 2. De Effectu & Min. Confr. Concl 4. 477

ex tract. de legibus, & alibi dictis, atque dicendis,

Ceterum mihi videtur verius (inquit Pontius parte 4. c. 3. n. 4.) potestatem dispensandi in hac re, id est, potestatem constituendi extraordinarium ministrum Confirmationis, non solum residere penes summum Pontificem, nisi reservata esset. Hanc sententiam tener Ledesma in 4. dist. 7. q. 1. a. 11. Layman Tract. cit. c. 7. Alphonsus Salmeron To. 12. in Acta Apostolorum Tract. 16. Vers. An vero Episcopi. Hæc Ille.

Probat Primò; quia secundum probabilem sententiam Episcopus potest in sua diocesi quicquid Pontifex potest in tota Ecclesia, nisi specialiter ipsi reservetur, aut pertineat ad universalem Ecclesie statum seu regimen, ut definire res fidei, quod exigit specialem assistentiam Spiritus sancti, quæ non est promissa singulis Episcopis.

Confirmatur: quia ante reservationem Pontificis poterat Episcopus cum suis dispensare in quocumque voto, approbare Religiones pro sua diocesi, constituere impedimenta Matrimonij, & similia, quæ sunt actus jurisdictionis, ut mox dictum est: ergo similiter committere potestatem administrandi Confirmationem.

Probat Secundò ex consuetudine Græcorum, quorum Presbyteri à primis fere temporibus hoc Sacramentum confecerunt. Testes sunt D. Ambr. & D. Aug. Concl. præcedenti citati, vel si qui alij sint auctores istorum librorum. Id autem non fuisse factum ex concessione Pontificis patet, quia peracto Concilio Florentino, & confectis litteris Unionis, Eugenius Pontifex undecim proposuit Græcis quasiunculas (quarum 6. erat: Cur Presbyteri non autem Pontifices, id est, Episcopi, sacro Chrismate utantur, cum soli Pontifices eo uti deberent?) & statim addit: Quas quidem quasiunculas Præses Mytilenensis dissoluisse facile visus est, ultimis duabus exceptis, videlicet, Cur Matrimonia separent? Cur suam Patriarcham ibidem non eligant? In quibus cum summo Pontifici nequaquam satisfecerit, summus Pontifex Imperatorem rogavit, ut doctores de Pontificibus suis ad ipsum mitteret; quippe qui duas ipsas ambiguitates melius explicare scirent. Ita legitur Tomo 4. Concil. circa finem Concil. Florentini.

Ergo (infert Pontius parte 4. cap. 5. num. 10.) licita fuit & secundum Canones ea consuetudo Græcorum. Sed non ex dispensatione Pontificis, eam enim non poterat ignorare Eugenius: ergo

ex dispensatione solius Episcopi.

Respondeo: licet Romanus Pontifex jura omnia in scriinio pectoris sui censeatur habere; tamen, ut dicitur c. 1. de Const. in 6. locorum specialium & personarum singularium consuetudines & statuta (cum sint facti, & in facto consistant) potest probabiliter ignorare. Potuit ergo Eugenius ignorasse dispensationem (utpotè facti, & in facto particulari consistentem) à suis prædecessoribus vel immediatè, vel medianibus Episcopis tamquam ejus delegatis, dispensationem, inquam, concessam Presbyteris Græcis administrandi hoc Sacramentum.

Dico, vel medianibus Episcopis tamquam ejus delegatis; quia quod Pontifex per se ipsum potest potestate ordinariâ jurisdictionis, videtur etiam posse per alium. Quidni possit? Siquidem More majorum ita comparatum est, ut ut demum jurisdictionem mandare possit, qui eam suo iure, non alieno beneficio habet. Lege 5. ff. de Jurisdictione. Enimverò Qui facit per alium, est perinde ac si faciat per se ipsum. Reg. 72. de Reg. Juris in 6. Igitur delegato Pontificis dispensante, est perinde ac si Pontifex dispensaret.

Quin imò plerumque magis expediat eam facultatem dispensandi alteri committere, qui visâ necessitate locorum sæpe valde distantium, cæterisque circumstantijs maturè expensis, rem certius informatius exequatur; sicut ideo Papa habet Nuntios in partibus.

Quamvis ergo Sacerdotes Græci multis sæculis validè confirmaverint, haud equidem ex sola commissione Episcoporum, sed vel ex tacita dispensatione, seu consensu virtuali ac præsumpto Pontificum, vel certè ex commissione olim data ab Apostolis, qui (exceptâ dignitate Capituli) jurisdictionem Papalem habuisse putantur. Sicuti in principio Ecclesie Religiones fuerunt approbatæ ab Episcopis sciente & tacente Pontifice: quo tacito consensu Ecclesia vice Dei sufficienter acceptabat vota, quæ in Religione sic approbatæ emittebantur.

Et sanè aliud nihil probant testimonia Ambrosij & Augustini, quàm Sacerdotes validè confirmasse absente Episcopo, an ex ipsius dispensatione, an verò Pontificis tacitâ vel expressâ, ibi non dicitur. Quin & Suarius hæc disp. 36. sect. 1. existimat Sanctos illos loqui de eo tempore, in quo Presbyteri simul ordinabantur Episcopi: quod valde displicet Pontio, sed immeritò, ut patet ex dictis Concl. præcedenti. Res non meretur longiorem discussionem. Placeat tamen breviter respondere ad ea, quibus

0003

61.
Fundata in solius Episcopi dispensatione.

Potestas committendi referret penes Episcopos, nisi esset Pontifici reservata; ut aliqui volunt.
Pontius.
Ledesma.
Layman.
Salmeron.

Potest enim Episcopus in sua diocesi quicquid Papa in tota Ecclesia:

60.
Idque confirmat consuetudo Græcorum,

62.
Respondetur equidem Græcos hoc non voluisse ex sola Episcoporum commissione,

Sed vel expresso, vel tacito Episcoporum consensu;

Quod solè probant testimonia Ambrosij & Augustini;

aliqui probare contendunt, numquam à Gracis Sacerdotibus validè fuisse administratum hoc Sacramentum.

Atque in primis, nemini mirum videri debet, quòd Bulgari à Presbyteris Photianis confirmati, ab Episcopis Latinis fuerint reconfirmati. Siquidem declarat Synodus VIII. can. 4. quæ collata sunt Photio, & ipse in alios contulit sacra ministeria nullius esse efficacæ; Ergo nec Photius verus Episcopus; nec ab illo ordinati veri Sacerdotes.

Sed esto, fuerit Photius verus Episcopus: num etiam Bulgari veri ipsius subditi? Minimè. Ergo dispensatio Photij respectu Bulgarorum invalida; nam potestas remota, quam habet simplex Sacerdos, in ordine ad confirmandum compleri debet per jurisdictionem datam à Pontifice, vel saltem ab Episcopo. Jurisdictio autem essentialiter respicit subditum; ergo Confirmatio istorum Bulgarorum etiam ex hoc capite fuerat invalida.

Licet quippe ipsa Confirmatio secundum se non sit actus jurisdictionis, sed Ordinis, ut priùs diximus; adeoque Episcopus possit quemlibet, etiam non subditum, validè confirmare; secùs tamen dispensatio sive commissio facta Sacerdoti; quæ proinde non solum respicit subditum, cui committitur potestas, sed necessario quoque subditos, quibus Sacramentum ex tali potestate ministratur; sicuti delegatio jurisdictionis, per quam completur potestas ordinis ad absolvendum à peccatis non egreditur subditos delegantis.

Eodem planè modo, quo Sacerdos habens potestatem delegatam conferendi Minores ordines, Subdiaconatum, aut Diaconatum, invalidè confert illos Ordines non subditis jurisdictioni delegantis, aut subditis, respectu quorum non habet privilegium; licet Episcopus, qui habet potestatem ordinariam per se & primario vi suæ Ordinationis Episcopalis, quemlibet, etiam non subditum, & contradicente v.g. Pontifice, validè ordinet, ut proprio loco dicetur.

Nec quempiam moveat, quod olim scripsit Innoc. III. Lucio Vicario suo apud Constantinopolim constituto (& refertur cap. quanto 4. de Consuetudine) Pervenit ad audientiam nostram, quòd quidam simplices Sacerdotes apud Constantinopolim ea Sacramenta presumant, fidelibus exhibere, quæ ab Apostolorum tempore fuerunt solis Pontificibus reservata, ut est Sacramentum Confirmationis, quod chrismando renatos soli debent Episcopi per manus impositionem conferre: ad excusandas excu-

siones in peccatis solam consuetudinem præcedentes.

Et infra: Discretionis tue mandamus, quatenus omnibus Presbyteris districte prohibeas, ne talia de cætero sua temeritate presumant, quæ licet non sint à fidelibus contemnenda: tutius tamen est, ea sine periculo ex necessitate (quæ legem non habet) omittere, quàm ut ab his, quibus ea conferre non licet, ex temeritate (quæ lege damnatur) non sine gravi periculo inane conferantur; cum umbra quadam offendatur in opere, veritas autem non subeat in effectum.

Hæc, inquam, neminem movere debent; quia ut notat Pontius parte 4. c. 5. n. 13. loquitur de solis Presbyteris Latinis, qui illo tempore dominabantur Constantinopoli, ut Historici tradidere, inquit ille.

Probatum autem ista interpretatio, quia extat lib. 2. Epist. Innoc. quadam Epistola ad omnes Latinos tam Clericos quàm laicos apud Constantinopolim constitutos, ut legato Apostolico obtemperent.

Extat etiam simul alia ejusdem Innoc. Epist. ad Lucium Vicarium suum in illis partibus, ex qua Epistola textus ille desumptus videtur, ubi inter alia, sequentia lego: Volentes igitur hæc & alia, quæ solis Divinæ Majestatis offendunt, de agro domini extirpari, discretionis tue per Apostolica scripta præcipiendo mandamus, quatenus omnibus Latinis Presbyteris, apud Constantinopolim constitutis districte prohibeas, ne talia de cætero sua temeritate presumant &c. Quid clarius?

Hanc interpretationem non patitur Innoc. IV. qui in litteris ad Episcopum Tusulanum Apostolica Sedis legatum in Regno Cypri (quæ extat apud Cherubinum bulla 14. edita anno 1254. 2. Non. Martij Pontificatus Innoc. anno 11.) §. 3. n. 4. sic statuit: Sols Episcopi consignem Chrismate in frontibus baptizatos, quia huius unctio non debet nisi per Episcopos exhiberi.

Sols, inquam, Episcopi, utique Greci in Regno Cypri commorantes, inter quos ex una parte, & Archiepiscopum Nicosensem & ejus Suffraganeos Latinos ex alia, exorta fuerat controverfia de quibusdam certis articulis. Et patet manifestè ex n. 1. illius §. 3. qui sic incipit: Circa hæc itaque sic de liberatio nostra resedit, ut Greci eiusdem Regni in unctioibus &c.

Quid igitur? Non dubium quin in potestate Pontificis sit, consuetudinem illam prohibere, & prohibendo cassare & annullare, quod vi illius attentatum fuerit. Putat tamen Pontius, quandoquidem ille litteræ solum data fuerint pro regno Cypri, toto fere oriente contrarium observante, legatum Pontificis propter scandalum noluisse decretum

63.

Commissio facta Sacerdoti respicit subditum ministrum, & subditos quibus ministratur.

Confirmatio à simili.

64.

Epist. Innoc. III. ad Lucium Vicarium apud Constantinopolim.

decretum promulgare, neque executioni mandasse, eò quòd fieri commodè non posset.

Sed hæc mera conjectura est; promulgatum fuerit vel non; solum inde sequitur à tempore promulgationis in illo Regno Presbyteros non potuisse validè confirmari; neutiquam autem consuetudinem antecedentem fuisse illegitimam.

66. Similiter respondetur ad Clementem VIII. qui in brevi quadam instructione super aliquibus ritibus Græcorum (habetur apud Cherubinum Bulla: Sanctissimus Dominus noster 34. edita 1595. die 31. mensis Augusti, Pontificatus ipsius anno 4.) primò omnium decernit: Presbyteri Græci baptizatos Chrismate in fronte non consignent.

Notandum autem illam instructionem directam fuisse ad Episcopos Latinos; in quorum Diocæsihus Græci, vel Albanenses Græco ritu viventes, debebant, & per consequens illam prohibitionem factam fuisse solis Presbyteris Græcis inter Latinos commorantibus. Probè enim sciebat Pontifex in Græcia valde difficile fore, ut ea constitutio acceptaretur à Græcis Presbyteris inter Græcos degentibus. Atque ut ad omnes omnino directà fuisset, ad summum sequitur ab illo tempore & deinceps confirmationem istorum Presbyterorum fuisse invalidam.

67. Nec obstat quòd ibidem secundo loco statuit Pontifex dicens: Episcopi Latini infantibus seu alios baptizatos, à Presbyteris Græcis de facto Chrismate in fronte consignatos, confirmant; quoniam loquitur de infantibus & alijs baptizatis subiectis Episcopis Latinis, Quis autem dederat Presbyteris Græcis commissionem confirmandi sibi non subditos?

Deinde Græcis aut omnibus, aut saltem aliquibus tota potestas confirmandi à Phœtiano tempore adempta fuerat. Quia tamen dubitari poterat an postea non fuisset restituta, propter eà; quæ habentur in fine Concil. Florent. de quibus supra, addidit Pontifex: Tutius videtur ut cum cautela & sub conditione id faciant, videlicet. N. si non es confirmatus, ego consigno te signo crucis, & confirmo te Chrismate salutis in Nomine Patris & Filij & Spiritus sancti. Præsertim verò cum verisimiliter dubitari potest, quòd ab Episcopis Græcis fuerim baptizati, per consequens validè confirmati, cum illo tempore utrumque Sacramentum simul confèrri soletur.

Prudenter itaque Clemens voluit repeti Sacramentum Confirmationis, saltem sub conditione; tum propter dubietatem com-

missionis sive à Pontifice, sive etiam ab Episcopis, quos ritè ordinatos vehementer ambigi poterat; tum etiam propter incertam materiam, cum verum Chrisma apud ipsos rarissimum esset, sive ex defectu materiae, sive ex defectu consecrationis à legitimo Episcopo.

Neque fortius urget quòd adducitur ex Bulla Pij IV. quæ incipit Romanus Pontifex, apud Cherubinum 74. edita Anno 1564. die 16. Febr. Pontificatus anno 5. tum quia dirigitur ad Episcopos Latinos Regni Siciliae, in quorum diocæsihus commorabantur Græci: tum quia intentum Pontificis solum fuit subijcere Græcos jurisdictioni Ordinariorum circa ea, quæ Dei cultum & Sacramentorum administrationem animarumque salutem & hæresum extirpationem concernunt.

Colligo ex verbis sequentibus: Ut ipsi locorum Ordinarij quascunque Græcorum Ecclesiæ, Monasteria, Prioratus, & alia pia loca, tam secularia quam cuiusvis Ordinis regularis, eorumq. Prælatos, etiam Episcopali, Archiepiscopali, ac maiori dignitate præfulgeant, nec non Abbates, Rectors, Ministros, & quasvis alias eiusdem nationis personas in suis civitatibus & diocæsihus consentientia, quoties opus fuerit, visitare, ac in illis ordinariam suam iurisdictionem, plenamq. & omnimodam superioritatem, in ijs quæ Dei cultum, & Sacramentorum administrationem & animarum salutem, hæresumq. extirpationem concernunt, exercere & exequi libere & licitè valeant.

Nota quòd attestatur: Reliquis ipsorum Græcorum in divinis, alijsq. ritibus à Sede Apostolica approbatis, hæc non privilegij & gratij Apostolicæ intellus remanentibus. Jam autem ritus confirmandi per manus Presbyterorum apud Græcos videtur in Concilio Florent. per Eugenium approbatus.

Denique, ut finem imponam huic discussui, nullius momenti est, quòd aliqui opponunt ex literis Palæologi Imperatoris Græcorum missis ad Gregorium X. in Concil. Lugdunensi II. OEcumenico, ubi Imperator inter cætera sic ait: Tenet etiam & docet eadem sancta Romana Ecclesia septem Ecclesiastica Sacramenta, unum scilicet Baptisma, de quo dictum est supra, aliud est Sacramentum Confirmationis, quòd per manuum impositionem, Episcopi conferunt christizando, renatos. Quam esse veram sanctam, Catholicam & Orthodoxam fidem corde & ore proficitur.

Proficitur omnino, ut etiam Sacramentum Eucharistiæ in azimo confici, ibi: Sacramentum Eucharistiæ ex azimo conficit sancta, Romana Ecclesia. Num ideo in illo Concilio

saltem sub conditione.

68. Neque fortius urget bulla Pij IV.

Utpote directà ad Latinos regni Siciliae,

Cum intentione subijcendi Græcos jurisdictioni Ordinariorum,

69. Multo minus urgent littere Palæologi Gregoriorum Imperatoris,

Profitemis Sacramentum Confirmationis confèrri per Episcopos

Prudenter itaque Clemens voluit repeti Confirmationem.

Scriptum Innoce. II. conc. solis ad nos.

Finit.

Etiam in Concilio non legitur.

Chia de la-Præfata Concilio.

Concilio abrogatus fuit mos Græcorum conficiendi Eucharistiam in fermentato? Minimè.

Profitetur ergo Imperator Eucharistiam in aximo confici scilicet in Ecclesia Latina, & similiter in Ecclesia Latina conferri Sacramentum Confirmationis per manûs Episcoporum: Num propterea abrogata consuetudo Græcorum confirmandi per impositionem manuum Presbyterorum? Nequaquam.

Attendite verba, quibus Imperator concludit suam professionem: *Rogamus magnam Sanctitatem vestram, ut Ecclesia nostra Græcorum dicat sanctum Symbolum, sicut dicebat hoc ante schisma usque in hodiernum diem, ut permancamus in ritibus nostris, quibus utebamur ante schisma, qui scilicet ritus non sunt contra supradictam fidem, nec contra divina precepta, nec contra doctrinam novi & veteris Testamenti, nec contra sanctum Concilium universalem istorum Patrum approbatorum, à sanctis spirituali dominatione Sanctæ Romanæ Ecclesiæ celebratis. Hoc igitur non grave est vestre magnæ Sanctitati, nec massuetum, & nobis nunc difficile, propter infinitam multitudinem populi.*

Porrò in rescripto Pontificis ad eundem Imperatorem, & alio ad ejus filium, nihil est, quod vel leviter indicet id, quod de ritibus conservandis exposcitur, fuisse denegatum: Immo fuisse indultum non parùm probatur ex confessione Eucharistiæ in fermentato.

Hæc de commissione Episcopali apud Ecclesiam Græcam, & consuetudine confirmandi per manûs Presbyterorum; qui plura voluerit adeat Basilium Pontium loco supra memorato.

Redeo ad commissionem Pontificiam, & quæro Primò, an si non liceat, saltem valeat sine justa causa? Secundò, an expiret morte committentis? Et Tertio, an alteri fieri possit quàm Sacerdoti? Ut autem ab illis, quæ faciliora sunt & magis certa incipiam: Respondeo ad 2. & 3.

CONCLUSIO V.

Commissio sive dispensatio Pontificia administrandi Sacramentum Confirmationis non expirat morte Pontificis. Nequit fieri alteri quàm Sacerdoti.

Posterioris partis ratio est; quia non legitur Papam aliquando illam potesta-

tem concessisse Clerico inferioris gradus, minùs laico. Quod argumentum negativum magis hæc obtinet, quàm in alijs materijs; quia ex praxi Ecclesiæ præcipuum sumitur argumentum asserendi, Pontificem validè hoc Sacramentum committere simplici Sacerdoti; ex illa quippe sola colligimus voluntatem Christi, quæ est ratio à priori.

Planè autem conveniebat, ut qui habet potestatem propinquam in corpus Christi verum, haberet saltem remotam in corpus fidei, Christi mysticum, etiam quoad ministerium hujus Sacramenti, quoniam licet non necessarium per se, interdum tamen per accidens, & semper valde expediens utilitati fidelium.

Si inferas: ergo etiam habet potestatem remotam ordinandi Sacerdotes, vel Diaconos.

Resp. neg. conseq. quia nullibi legitur illis concessa talis potestas propinqua, saltem conferendi Ordinem sacrum Sacerdotij nam de Ordine Diaconatus, aliqui dubitant; & nos cum illis, ut proprio loco videbimus. Deinde par non habet potestatem in parem; & Diaconus cum sit immediatus minister Episcopi, ab illo congruit eligi, & non ab inferiori.

Nec obstat quòd unus Episcopus ordinet alium, quoniam nullus datur ipso superior; & ita fieri posse docet praxis Ecclesiæ.

Venio ad priorem partem, cujus ratio petitur ex cap. *Si super gratia* 11. de Offic. deleg. in 6. ubi generaliter statuitur gratiam (qualis est præles commissio) non expirare morte concedentis ibi: *Vi sunt ipsa gratia (licet nondum sit in eius executione processum) morte non perimitur concedentis; sic nec etiam re integrâ perimatur executoribus data potestas, quam veluti gratia prædicta accessorem, naturam sequi congruis principalis. Ubi cum jus non distinguat, nec nos debemus distinguere, nisi ratio cogat.*

Et quamvis jura videantur loqui in casibus particularibus, tamen non utuntur ratione aliquâ pertinente ad solos illos casus; sed magis formâ concessionis, quæ in omnibus est eadem. Quæ ergo ratio istius juris? Ne gratiam eandem vel reddi quandoque omnino inuilem, vel ipsius effectum in tempus longius (cum illius dispendio cui facta extitit) differri contingat. Ita Bonifac. VIII.

Cæterùm quòd aliqui dicunt, textum illum loqui in materia beneficiâ, fallum esse probant verba textûs: *Si super gratia cuiquam ab Apostolica sede facta executoris fuerint deputati, æquum esse censemus, ut sicut ecc. ut supra;*

Quis loquitur de Ecclesia Latina.

Unde expicit conservationem veterum rituum.

Quæ non fuit negata à Pontifice, sed potius indulta, ut patet ex confessione Eucharistiæ in fermentato.

70.

71. Commissio Confirmas.

supra; in quibus patet nullam fieri mentionem beneficii; unde & Titulus illius capituli sic habet: *Executor super gratia facta datus à Papa &c. non dicit; super gratia beneficii; sed simpliciter, super gratia, scilicet quacumque.*

Et ut sic esset, si gratia in materia ambitiosa, quæ ab omnibus reputatur odiosa, non expirat morte concedentis, quantum minus in materia favorabili, qualis est administratio Sacramentorum?

Profecto nullum jus positivum offendi potest, quod in tali materia limitat concessionem absolutam privilegij ad vitam concedentis. Faveatque ratio naturalis dicans Pontificem talem posse habere voluntatem.

Unde quando restringere vult gratiam privilegij, addit ly *Ad beneplacitum meum, Quamdiu voluero*, aut similem particulam, quæ expressè significet gratiam cum morte concedentis expirare. Quando ergo absolute concedit (de qua concessione intelligo nostram responsum) absque hujusmodi particulis, evidens signum est, quod velit voluntatem suam valere, etiam post mortem, juxta Reg. juris 16. de Reg. Juris in 6. *Decet concessum à Principe beneficium esse mansurum.*

75. Hanc doctrinam aliqui limitant, nisi solum datum esset mandatum, certas aliquas personas confirmandi; hoc enim morte concedentis expiraret, argumento cap. 36. de Præbendis in 6. ibi: *Secus si super provisione certa persona facienda sit data potestas eidem non ob suam, sed eius cui provideri mandatur gratiam vel favorem: illa quidem expirat omnino, si concedens re integrè moriatur.*

Excipiunt aliqui, si solum esset mandatum aliquas personas confirmandi argumento cap. 36. de Præben. in 6. Sed hoc ius tantum loquitur de materia beneficii.

76. Si dixeris: potestas illa confirmandi non est gratia, seu privilegium concessum, sed tantum concedendum; etenim cum non sit data in favorem confirmandi, respectu illius non habet rationem privilegij; non etiam respectu confirmandi; siquidem ille nullum adhuc jus

acquisivit, sed tantummodo via parata est ad gratiam obtinendam.

Respondeo: quid si Pontifex committeret potestatem confirmandi nullam personarum facta expressione, equidem in favorem dumtaxat confirmandorum; num propterea talis delegatio non esset gratia concessa, sed solum concedenda?

Esset, inquis; gratia concessa; quia particularis intentio Principis nequit mutare naturam rei secundum se. Jam autem potestas generalis confirmandi ex natura sua est verus favor simplicis Sacerdotis, cui committitur.

Optima responsio. Sed interrogo rursum: quidni etiam potestas restricta sit verus favor, quamvis non tam magnus? Si quidem sine illa invalidè confirmat, & habità liberè utitur. Aut si necessariò confirmat hanc particularem personam, quomodo jam non est gratia facta ipsi confirmando? Etenim ante effectum istius privilegij, acquisivit strictum jus ad illum obtinendum. Sed de hoc impræsentiarum sitis, quia propria ejus tractatio spectat ad materiam de privilegij.

Superest prima questio; an videlicet commissio administrandi Sacramentum Confirmationis facta simplici Sacerdoti si non liceat sine justa causa, saltem valeat? Communior responsio est

CONCLUSIO VI.

Pontifex graviter peccat delegando sine justa causa potestatem administrandi Sacramentum Confirmationis simplici Sacerdoti. An autem quod factum fuerit valeat, sub iudice lis est.

Prima pars non indiget probatione: siquidem talis delegatio est abusus jurisdictionis, quæ data est à Christo Pontifici, non in destructionem, sed ædificationem; præsertim cum cedat aliquo modo in præjudicium ministri Ordinarij. Itaque congruum regimen Ecclesiæ requirit justam causam, saltem ad licitam dispensationem. Unde appositè Concil. Florentinum: *Legitur, inquit, aliquando per Apostolicæ Sedis dispensationem ex rationabili & urgente admodum causa &c.*

PPP

Quòd

Solutio.

77.

78. Pontifex sine causa committens Confirmationem graviter peccat.

Equidem si factum fuerit, valet.

Quod autem hæc causa non sit necessaria ad valorem probant communiter DD. quia illa delegatio non est propriè dispensatio, utpote quæ non ita fit contra legem, quàm secundum legem & institutionem Christi, qui etiam simplices Sacerdotes, ut supra dictum est, instituit ministros ex commissione.

Sanè, inquis, tot ævis Græci Presbyteri indiscriminatim habuerunt talem commissionem; quod signum est non adeò requiri causam, saltem ad valorem; aut si requiratur, eam non posse moraliter seu practicè deesse. Speciosa verba.

Quid si ergo Pontifex hoc tempore committeret istam potestatem omnibus Sacerdotibus Belgij: an quia Græci tot ævis ex justa causa confirmantur, puta, quia simul administrabant Baptismum, Confirmationem, & Eucharistiam, an inquam, ideo non deesset justa causa in Belgio, ubi hæc consuetudo non viget, sed separatim administratur Baptismus cum unctione in vertice? Credat qui volet.

Cur hæc commissio vocetur dispensatio.

Interim vocatur hæc commissio à Florentino supra dispensatio, vel quia Concilium attendit factum Gregorij, qui antea expressè prohibuerat Confirmationem Sacerdotibus (quamvis & ista nova commissio fuerit abrogatio legis magis, quàm dispensatio) vel quia est quid simile dispensationi, eà scilicet ratione, quâ Prælati tamquam dispensatores mysteriorum Dei & procuratores supremi, dispensant jurisdictiones, facultates & privilegia, etiam non contraria legibus. Sicuti nec dispensatio votorum est propriè dispensatio in lege, sed condonatio obligationis ortæ ex voto facta à Prælato nomine ipsius Dei.

79. Dubium cur hæc dispensatio non sit invalida, si sit dispensatio voti.

Sed hinc oritur quæstio, cum dispensatio in voto sine justa causa non solum sit illicita, sed etiam invalida, ut communiter docent Theologi, cur non similiter erit invalida dispensatio sine justa causa in ministro Confirmationis? Nam ratio videtur eadem, puta quia alioquin Deus dedisset specialem potestatem ad id quod illicitum est, ut proinde meritò Deo peccatum istud imputaretur. Vel assignetur alia ratio quare dispensatio in voto sine causa sit invalida.

80.

Audio dicentem, & sic argumentantem: Superior qui dispensat in præcepto jejuniij, censetur dispensare etiam in casu, quo dispensatus peccat, comedendo cibos sanitati noxios. Similiter Prælati Regularis, qui dat subdito suo licentiam

Instantia.

generalem, v. g. emendi, censetur etiam dare licentiam emendi res superfluas; nemo quippe judicat emptorem talium rerum esse invalidam, quamvis sic illicita. Ergo eodem modo in hoc Sacramento, commissio confirmandi facta sine justa causa à Pontifice, ex generali jurisdictione à Deo ipsi concessa, valida erit, quamquam illicita.

Responderi posset Primò, negando assumptum; siquidem obstat Reg. 81. de Regul. Juris in 6. *In generali concessione non veniunt ea, quæ quis non esset verisimiliter in specie concessurus.* Non est autem verisimile Superiorem ea in specie fuisse concessurum.

Respondetur Secundò, negando consequentiam. Ast quæ ratio disparitatis? Fateor difficilis est. Interim hanc propono Doctioribus examinandam & corrigendam. Commissio illa sive delegatio potestatis administrandi Confirmationem præcisè illicita est, quatenus procedit ex concessione divina; absque illa enim invalida esset, adeoque in nullo præjudicaret bono regimini Ecclesiæ, vel juri illorum, quorum per se est Confirmationem ministrare.

At verò in alijs casibus malitia, ut patet, oritur ex aliqua circumstantia, in qua nec potest, & per consequens, nec censetur Superior dispensare; & idcirco non cooperatur vel consentit peccato alterius, cum solum præstet concursum generalem & indifferentem.

Sicuti Deus dans potestatem conferendi Eucharistiam, esto Sacerdos existens in statu peccati mortalis valide consecret, non ideo tamen censetur cooperari illi actioni malæ; quia non intendit talem illicitum usum, licet det potestatem universalem, & indifferentem ad usum bonum & malum. Ergo similiter Prælati Religionis, quamvis nequeat determinatè concedere licentiam ad emptionem rerum superfluarum; quia hoc esset determinatè cooperari peccato subditi; tamen videtur posse in universum concedere potestatem, cedendo jure suo, ita ut ex illa parte non habeat talis emptio malitiam injustitiæ aut proprietatis.

Veluti si quis peteret à te licentiam utendi pignore sibi mutuato, polles ipsi dare licentiam generalem, non excipiendo usum illicitum, etsi determinatè non posses concedere ad istum usum illicitum.

Nec obstat dictis, quòd Pontifex concedit

dens Episcopo ut possit testari, non censetur concedere potestatem testandi ad usum profanos; nam cum possit utrumque, & aliunde dispensatio sit odiosa (nisi utrumque explicet) intelligitur una dispensatio, & non duplex, quando ablatio unius impediendi non est necessaria ad auferendum aliud.

Jam autem in casu quo Superior dispensat in lege jejuniis, aut concedit subito licentiam aliquid emendi, vel recipiendi; cum non possit intercedere nisi una dispensatio, aut licentia; quippe etsi velit, non potest comestionem cibi infalubris, vel usum rerum superfluum aut turpem reddere licitum; non est cur dispensatio, vel licentia ejus limitetur ad usum honestum, cum in ipsum non spectet auferre illud aliud impediendum, nec oppositionem, nisi cum unica lege.

83. Applico ad propositum. Tametsi Deus sive Christus tribuens Vicario suo Pontifici Romano generale jurisdictionem, non limitet eam ad usum undequaque honestum, quasi actus non valeat, si ex fine v. g. extrinseco sit illicitus, attamen nequit se extendere ad actum intrinsece malum, quatenus præcisè procedit ex concessione divina; talis autem videtur esse dispensatio v. g. in voto sine justa causa, quæ secundum D. Bernard. lib. 3. de Consideratione c. 4. non plane dispensatio, sed ex-
delis dispensatio est.

Secus consecratio Eucharistiæ in malo statu; hæc enim ex objecto suo bona est & honesta, ab extrinseco tantummodo viciata; dispensatio verò ex se est actus indifferens, & potius malus, quia causativus difformitatis inter membra reipublicæ, nisi accesserit justa & rationalis causa. Hæc dicta sunt disputationis ergo, non resolutionis.

84. Ceterum putant multi, & non improbabiler (exemplo dispensationis voti) dispensationem in ministro Confirmationis sine justa causa, non solum esse illicitam, sed etiam invalidam. Ita novissime Dicastillo hic n. 113.

Ubi occurrens tacite cuidam objectioni, inquit, non est autem simile de potestate Ordinis, aut characteris sacerdotalis, quæ potestate Sacerdos potest valide abuti; ea enim est habitualis quædam potestas collata in Ordine, & permanens. Hæc autem est potestas jurisdictionis longè dissimilis, & ad aliquid extraordinarium efficiendum, quod à Deo concedi, in tantum videtur rationale, in quantum deservit ad bonum animarum. Hæc Ille.

Et continuo subjungit: Tutam nihilominus puto sententiam Suarii & aliorum, qui hanc commissionem non appellant propriè dispensationem; sed quòd ex sua institutione habeat hoc Sacramentum utrumque ministrum, illum scilicet Episcopum, tamquam Ordinarium, hunc verò scilicet Sacerdotem, tamquam extraordinarium, & sub conditione, si à Papa committatur, sive ea commissio ex justa causa fiat, sive secus.

Illud ego verum puto, prosequitur dictus Auctor num. 116. talem Sacerdotem, si omnino ei constet injustam fuisse commissionem; ita ut nulla sit causa hæc & nunc sufficiens ministrandi; peccare: tum, quia res est dubia, an tunc ipse sit sufficiens minister essentialiter: tum, quia sicut jure naturali divino tenetur, qui concessit potestatem; illam non concedere, & concessam revocare, ita & qui admittit tenetur saltem illa non uti, nisi forte pro casibus, in quibus si occurrerent tempore concessionis facultatis & commissionis, justa esset commissio; tunc enim commissio illa secundum probabilem opinionem valide concessa, ratione causæ sufficientis supervenientis transit in licite concessam, quantum est ex parte objecti, id est, ex parte facultatis concessæ, quam pro talibus, & cum talibus circumstantiis licite poterat tunc Sacerdos ille petere, obtinere & retinere. Hactenus Dicastillo.

Sed quid dicam? Mundus, & si dicere liceat, Ecclesia regitur opinionibus, ubi deest clara definitio fidei. Hinc quod unus Doctor putat verum, alius existimat plus quam falsum. Si ergo aliquis dixerit falsum, quod Dicastillo putat verum, noli mirari.

Quippe licet defectu causæ præcognito, peccatum sit petere, aut dare dispensationem; oblatam tamen licet acceptare, & obtentâ uti si probabilis est sententia, eam valere. Ergo cum probabilis sit opinio, teste ipso Dicastillone, valere tal em commissionem, quamquam peccatum sit eam petere, vel dare, videtur tamen licitum oblatam acceptare, & obtentâ uti, nisi obstat lex justitiæ vel charitatis, aut speciale præceptum Ecclesiæ.

Siquidem (ut vult Vasquez) Sacramento nulla fit injuria, cum probabiliter valeat. Neque ministro Ordinario, quia hoc ipso quò mihi validè, quamvis illicitè, datur absoluta potestas confirmandi independentè à consensu cujuscumque, tollitur jus Episcoporum, quod ipsi soli habebant

Tuta nihilominus est opposita sententia Suarii & aliorum.

An Sacerdos sine causa utentis tali potestate peccet?

85

Probabilis aliquibus videtur quòd non

Quia nequè Sacramento fit injuria,

Neque ministro ordinario; ad ministerium hujus Sacramenti; implicat siquidem me habere, & ipsos solos; sic quippe haberent soli, & non haberent soli.

86. Pono casum: Pontifex illicitè, quamvis validè, deponit Petrum à suo Episcopatu, Joannes accipit provisionem Apostolicam, & consecratur? Num propterea confirmando peccabit? Alius casus sit: Papa delegat alicui sine justa causa jurisdictionem universalem absolvendi à peccatis, acceptat, absolvit poenitentes. Quis eum audeat arguere de peccato? Quamvis enim delegatio seu privilegium, ut rationaliter concedatur, requirat justam causam; supposito tamen quod valeat, usus privilegij istius non videtur aliam causam requirere, quam utilitatem, vel necessitatem Sacramenti.

Ut in quibusdam casibus exemptificatur.

Sicuti, ut Joannes licitè eximatur ab aliqua lege, requiritur quidem justa causa; equidem ex hypothesi quod exemptio valeat, illa ipsa exemptio sufficiens ratio est, ut sine peccato possit legem non observare. Enimvero tametsi legislator peccet non revocando dispensationem, cum possit illam revocare, & ex officio teneatur procurare uniformitatem membrorum in observantia istius legis; hinc tamen non rectè inferitur: ergo etiam peccat subditus non renuntians, & consequenter utendo.

Neque sequitur: legislator peccat non revocando dispensationem; ergo etiam subditus non renuntians.

Ratio disparitatis est.

Ratio disparitatis est manifesta, quia vel non potest, cum obligatio legis pendeat à sola voluntate Principis, vel etiamsi possit, attamen ex officio non tenetur, cum ipse non sit procurare uniformitatem in observantia legis, ubi ex hypothesi est difformitas in obligatione.

Et casus conclusio applicatur.

Ergo à simili (non à pari) etiamsi Pontificis sit revocare commissionem simplici Sacerdoti factam sine causa, ut sit uniformis observantia legis divinae prohibentis simplicibus Sacerdotibus confirmare; non tamen idcirco peccat simplex Sacerdos, cui commissio extraordinaria facta est; quia vel non potest ei renuntiare (maximè si semel acceptaverit) utpote quæ dependet à sola voluntate committentis, vel saltem non tenetur ex officio procurare illam uniformitatem, supposita difformitate in commissione.

87. Dices: peccat cooperando superiori ad illicitam dispensationem. Respondeo cum distinctione; inducendo, vel excitando per iniquam postulationem, concedo; acceptando, aut exequendo, nego. Et quidem executionem non esse cooperationem, nemo ambigit; quid enim manifestius, quam totam malitiam indebitè dispensa-

Neque verum est quod acceptando cooperetur iniquæ actioni superioris.

tionis perfectæ & completæ existere ante executionem.

Quin & ipsa acceptatio, est necessaria sit ad effectum; non tamen ut concally, sed ut conditio, quam ponere solum est permittere effectum, non facere; quod ex justa causa licet, qualem potest habere subditus acceptandi dispensationem, quamvis superior non habeat ad dispensandum; subditus siquidem, ut diximus, ex officio non obligatur procurare bonum commune, & magis attendit bonum privatum, ubi commune non graviter, vel extreme periclitatur.

Adde in sola voluntate superioris externo signo manifestarà, intelligi totam malitiam gravem illius actionis, ita ut effectus consequens nullam superinducat difformitatem contra legem Dei aut Ecclesie. Sicuti quando beneficiarius donat de fructibus beneficii ad usus superfluos, quamvis ipse peccet donando; tamen qui acceptat in probabili sententia non peccat. Similiter multi docent (quamvis contrarium existimem verius) uxorem licitè reddere debitum viro, illicitè petenti propter votum castitatis.

Ratio; quia petitio & donatio, quæ tantum sunt contra prohibitionem præcedunt acceptationem & redditionem. Porro acceptatio & redditio non sunt causa, quod alter voluerit dare aut petere; sed quod voluntas dandi & petendi consequantur suum effectum, qui ex se bonus est; acquisitio scilicet dominij, & copula conjugalis; ac in præsentia controversia potestas confirmandi; & ipsa Confirmatio. Plura alibi hæc per transennam dicta occasionem dabunt sedulo lectori ulterius veritatem rei indagandi, quæ non modicas patitur difficultates, proprijs locis expediendas.

Solum noto, sicuti dispensatio proprie dicta absolute concessa, cui ab initio justa causa suberat, eà cessante non desinit valere; ita non expirare commissionem confirmandi, quando videlicet à principio justa causa suberat, absolute, & pro perpetuo tale privilegium concedendi.

An autem inde sequatur, cessante inopia Episcoporum in novo orbe, adhuc Presbyteros, quibus id antea concessum fuit, validè confirmare, valde dubito, si inopia Episcoporum fuerit causa adæquata; quippe quod hoc die sit necessitas confirmandi in absentia Episcopi; non apparet causa sufficiens dispensandi pro toto tempore subsequenti, etiam in ejus presentia.

Judico quidem effectum hujus commissionis absolvi unico actu, nec habere tractum.

Secus si improprio...

89.

tractum successivum, ut vocant, veluti effectus dispensationis in jejunio quadragesimali ex causa sanitatis; hoc tamen non est satis, ut quilibet commissio censetur perpetua, siue usque ad revocationem, quando aliunde constat causam esse improprietatem: unde tunc censeri debet, Pontificem noluisse dare suam delegationem ultra exigentiam causae, adeoque cessante causa cessare; praesumitur enim superior bonus, nisi probetur malus; peccaret autem si vellet pro causa unius anni, concedere potestatem pro perpetuo.

Nihilominus facile crediderim causam nunquam, aut rarissime ex toto cessare; semper quippe manet periculum invaliditatis Sacramenti, & innumeris feruulis, quibus exponuntur hujusmodi extraordinarii ministri, dum dubitant de cessatione causae, maxime cum plerumque non constet, quae fuerit adequata causa concessionis, & saepe fieri possit, ut partialis causa remanens, sola à principio sufficeret.

Iuste ergo ita interpretamur mentem Pontificis, ut velit commissionem esse & manere validam (nisi aliud exprimat) donec expressè ab ipso, aut successore revocetur: & hac via exculare possumus Sacerdotes in novo orbe constitutos, etiam ubi amplius non est inopia Episcoporum, quamquam haec fuerit saltem partialis causa prima delegationis.

90.

Quae cum ita sint, dico dispensationem, seu potius commissionem administrandi hoc Sacramentum datam sine causa simplici Sacerdoti, probabiliter valere, & etiam probabiliter non valere; equidem cum in pari causa iura faveant valori actuum, & in dubio valorem praesumant, & nos cum illis, ac potiori parte DD. eum praesumamus; praesertim quando solum dubitatur de sufficientia causae, in quo dubio Pontifex non solum validè, sed etiam licitè delegat, & subditus licitè exequitur Superioris mandatum.

91.

Ceterum cum, ut dictum est, haec delegatio sit actus jurisdictionis, sufficere debet Papam esse electum, etsi nondum confirmatus, neque Episcopus, neque Sacerdos. Quod si sit tantum Sacerdos, sicut alijs, sic & sibi ipsi potest hoc Sacramentum committere. Quidni posset, quemadmodum princeps sibi ipsi & alijs potest concedere privilegium, secum & cum alijs dispensare, ut communiter docetur in tractatu de legibus?

Et si quaeratur ratio in promptu est; quoniam sunt actus jurisdictionis voluntariae, qui non postulant distinctionem per-

sonalem inter eam, qui jurisdictionem exercet, & eum in quem exercetur jurisdictionis distinctionem; inquam, personalem, utique requisitam ad actus jurisdictionis contentivae, qui scilicet habent contradictorem & inter contententes exercentur, adeoque redduntur in invitos, & exigunt coactionem vel propriam sententiam, per quam dicitur jus inter partes.

Dices, ad omnem jurisdictionem requiritur superioritas: atqui idem non potest esse superior & inferior se ipso; ergo &c. Respondes distinguendo Minorem: idem non potest esse superior & inferior se ipso sub eadem ratione, concedo: sub diversa ratione moralis, nego; quatenus videlicet est pars, & caput corporis politici; quippe ad caput pertinet non solum reliquas partes, sed etiam seipsum regere.

An autem Sede Pontificis vacante possit haec potestatem delegare Collegium Cardinalium, vel is, qui Ecclesiae gubernatio pro illo tempore foret commendata, non est ita certum. Verius putarem non posse; quia, inquit Dicastillo n. 117. hoc extraordinarium est, & solum constat concessum Pontifici, quod sine fundamento ad alios extenderetur. Maxime cum omnibus notum sit, Collegium Cardinalium Sede vacante non succedere in ea, quae sunt jurisdictionis Papalis.

Unde nec leges ferre potest, nec dispensare, nec alium quemcumque actum (praeter illum qui pertinet ad electionem successoris) auctoritate sua, seu jurisdictione quasi Apostolica (quam constat jure divino immediate soli Pontifici pro tempore existenti concessam) exercere: argumento c. 2. Clement. de Electione ibi: Irritum nihilominus & inane decernentes quicquid potestatis aut jurisdictionis ad Romanum, dum vivit, Pontificem pertinentis, nisi quatenus in constitutione praedicta (Greg. X. circa electionem Papae) permittitur, Coetus ipse (Cardinalium) duxerit (eandem Sede vacante) exercendum. Jam autem neque in constitutione praedicta Gregorij, neque in aliquo alio jure permittitur Coetui Cardinalium, ut Sede vacante possint committere administrationem hujus Sacramenti simplici Sacerdoti.

Ex quo patet diversitas inter Coetum Cardinalium, & Capitulum Episcopale, cui utique Sede vacante legitur in jure, & per jus concessa tota Episcopalis Ordinaria jurisdictionis quoad omnia, in quibus non reperitur limitata; de Supplenda negl. Præl. in 6. c. 3. ibi: Sed Capitulum, ac si Sedes per mortem vacaret illius, in spiritualibus, & temporalibus ministrare

Cum sit actus Jurisdictionis voluntariae...

92.

Et idem possit esse superior & inferior sub diversa ratione moralis.

93.

Verius est sede vacante hanc potestatem delegare non posse Collegium Cardinalium Care dinalium. Dices,

Sicuti nec alios actus jurisdictionis Papalis exercere, Clemens de Elect. cap. 28

Praeter illud, qui pertinet ad electionem successoris.

94.

Alia est ratio capituli Episcopalis sede vacante...

Papa delegans sufficit quod sit electus

Et posset sibi ipsi committere

debebit. Et eodem Tit. c. 4. ibi: Nisi forte Capitulum in spiritualibus, & temporalibus negligenter, aut perperam administrat.

Cal à jure
conceditur
tota jurisdic-
tio Epif-
copalis.

Cur autem Capitulo Sede vacante Episcopali potius concedatur à jure tota jurisdic-
tio Episcopalis, & non Collegio Cardinalium Sede Pontificali vacante tota
jurisdic-
tio Papalis, forte ideo, ut colligi potest ex præallegata Clementina. ne prætextu
juris regendi Ecclesiam differrent diutius electionem Papæ, ex quo facile plura mala
possent oriri. Deinde, sicut dixi, jurisdic-
tio Pontificia est immediatè juris divini, Episcopalis autem juris humani; hanc itaque
Papa potuit communicare Capitulo, non illam Coetui Cardinalium.

Interim existimo (salvo meliori) posse Pontificem suam facultatem, quam habet committendi Sacerdoti administrationem hujus Sacramenti, posse, inquam delegare Coetui Cardinalium cum potestate subdelegandi. Quæ delegatio, cum sit gratia, non expirat morte concedentis, ut mox ostendimus; adeoque eà uti poterit Coetus Cardinalium Sede vacante, non ut iudex Ordinarius, sed delegatus ad particularem causam.

Hactenus de Ministro tam Ordinario quam extraordinario. Sed quæ utilitas in ministro, si non adfit qui possit & velit Sacramentum legitime suscipere? Nulla pro-
suds. Ea propter de suscipientibus instituo sequentem sectionem.

SECTIO TERTIA.

De Suscipientibus Confirmationem.

I.
Quædam
supponuntur
ex alibi
dictis.

Suppono Primò ex disp. 1. sect. 8. conclus. 2. Ad validè suscipiendam Confirmationem requiritur in adulto aliquis consensus.

Suppono Secundò ex eadem disp. & sect. conclus. 3. Ad licitam acceptionem Confirmationis requiritur dispositio ad effectum gratiæ.

Atque hæc quidem omnibus Sacramentis sunt communia, ut locis jam citatis exposuimus. Cæterùm more Majorum sic comparatum est, ut à communibus ad singularia, ab universalibus ad particularia descendamus. Si ergo à me quaeritur quænam in particulari sint necessaria ad validè & licitè suscipiendum hoc Sacramentum. Respondeo citius & dico 1.

CONCLUSIO I.

Omnis, & solus baptizatus non confirmatus validè suscipit Sacramentum Confirmationis.

Est communis. Probatum prima pars; quia omnis baptizatus, parvulus sit vel adultus, sanæ mentis vel amens, bene valens vel infirmus, imò statim moriturus, omnes, inquam, illi sunt capaces gratiæ habitualis & characteris, ut patet, item specialis gratiæ Sacramentalis seu auxiliij actualis, quod hoc Sacramentum confert

2.
Omnes baptizati non confirmati validè suscipiunt Confirmationem.

Quia omnes sunt capaces gratiæ

ad fidem constanter profitendam,

Quamvis enim infantes tempore infantiæ, & amentes tempore amentia non sint proximè capaces auxiliij actualis; sicut nec professionis fidei; sunt tamen remotè, puta, ex vi status viatoris; & ideo velut in actu primo, seu quantum ad jus possunt obtinere illud auxilium ex virtute Sacramenti; quin in actu secundo habebunt tempore opportuno, si videlicet infantes ad adultam veniant ætatem, & amentes ad sanitatem redeant mentem, & moriturus supervivant, sequè offerat occasio profitendi. Quod si nihil horum actu eveniat, id est per accidens ad potentiam & capacitatem effectus Sacramenti.

Sicut etiam per Baptismum confertur quantum est ex vi Sacramenti auxilium speciale ad præcepta Christianæ Religionis servanda; & sæpe tamen fit ut parvulus baptizatus numquam actu habeat illud auxilium, si videlicet numquam perveniat ad usum rationis, quò possit tali auxilio voluntariè coöperari.

Cùm ergo homines baptizati cujuscumque conditionis fuerint, quantumvis etiam à dæmone possessi vel oblessi, quos Energumenos vocamus, sint capaces omnium effectuum Confirmationis; quidni etiam ipsius Sacramenti nisi constet de contraria voluntate Christi.

Quod addo; quia mulier est capax omnium effectuum Ordinationis, & tamen incapax ipsius Sacramenti: homo bene valens est capax omnium effectuum Extreme

Unctionis,